

SAZKEDİŞİ

ŞİİRLİ KÜLTÜR DERGİSİ

Sayı 43

Ahmet Yılmaz Tuncer
Bedriye Korkankorkmaz
Berrin Akarsu
Büşra Künteci Günay
Cemil Er
Cihan Dursun
Emre Gürkan Kanmaz
Gülsüm Işıldar
Hâle Ünsal Karlıtepe
Hasan Çelikkol
Hüseyin Peker
Hızır İrfan Önder
İhsan Fatih Polat
M. Güner Demiray
M. Özgür Mutlu
Mehmet Faruk Habiboğlu
Metin Dikeç
Mustafa Günay
Mustafa Oğuz
Nursel Güler
Nurten Sınırtaş
Ocean Yuong
Onur Kahvecioğlu
Ozan Çaylak
Özge Ç. Denizci
Sabiha Hancı
Sencer Başat
Serkan Doğan
Sevgi Erol Öçal
Şahin Çınar
Tuncer Gönen
Ümit Yaşar Işıkhana
Ümit Yıldırım
Verda Oral

Su çürüdü... Şiirin çürümedi...

Denediler, ama çürütemediler imgelerin kanayan yarasını şiirinin.

Çünkü dizelerinin harman yeri, bir çocuğun gözlerindeki mavi harman yeri idi adı direncin.

Çünkü dolmakaleminin mürekkebinin tüketemedi savaş cadıları ve cellatları hayatın.

Su çürüdü... Dizelerin filizlendi küçük insanların büyük aşklarında.

O aşklar ki yeniden emzirecek suyu, çürümesin diye ömrü çocukların.

Bunu böylece bilsin çocuk ömrün.

BELKİ YİNE GELİR...

SENCER BAŞAT

“.....

Dudaklarımı kanatırcasına ısırıyorum günlerdir
bir gök gürlese bari diyorum bir sağnak patlasa
bitse bu kirli ve yapışkan sessizlik, hiç gitmesem
oysa ne kadar sakın sokaklar, kent ve bütün yeryüzü
ipince bir su gibi sızıyorum gecenin تنها göğüne
sessizce çekip gidiyorum şimdi, sessiz ve kimliksiz
Belki yine gelirim, sesime ses veren olursa birgün”

BELKİ YİNE GELİR SENCER BAŞAT

1984 yılında yayımladığı *Belki Yine Gelirim* kitabındaki aynı isimli şiirini böyle bitiriyordu **Ahmet Telli**.

Ölüm onun için biyolojik bir son değildi. Toplumsal ve ideolojik bir direnişin simgesiydi. Onda her şey acıyla karışık karşılığını bulsa da ölümü kabullene-
mezdi, kavganın ve mücadelenin ölümsüzlüğü getirdiğine inanırdı.

Yaşadığı coğrafyada ölüm; cezaevi, işkence ve faili meçhullerle çerçevelenmiş siyasi bir gerçeklikti. Onun dizelerinde, gidenleri yüceltirken ölümü bir yenilgi değil, geleceğe bırakılan onurlu bir siyasi miras olarak görürdü. Dönemeyenlerin arkasından duyulan acı, geride kalanlar için bir direniş çağrısı haline gelirdi. Ölümü en çıplak işlediği şiirlerden biri *Ömrüm Diyorum* isimliydi. Yaşanmışlıkların olgunluğuyla ölüm artık onun için ürkütücü bir şey değildi.

“.....
*Ölüm hiç de ürkünç gelmiyor
Yaşanmışsa tüm yaşanacaklar
Acı yitiriyor anlamını ve renkler
Kül oluyor körleşirken gökboşluğu
.....”*

Yalnızlığı, ayrılığı, acıyı, sürgünü ve hüznü; ölümün yanında taşırdı. Bu temalar bireysel çaresizliklerden öteye toplumsal kırılmaların bıraktığı izler gibi yansırı dizelerine. Onun yalnızlığı kalabalıklardan kaçış değil, anlaşılamamanın ve paylaşılamayan acıların getirdiği bir duruştu. Ayrılık ise sevgiliden kopmanın ötesinde, kayıpların ve yarım kalmış mücadele öykülerinin yarattığı hüznü bir atmosferdi. Yalnızlıktan, ayrılıktan ve acıdan ortaya çıkan hüznün pasif bir keder ortaya çıkarmazdı, direngen bir umut ve yeniden buluşma arzusunu dile getirirdi. İnançları uğruna yaşayan insanları özetlediği *Suluk Soluğa* şiirinde de ölüm vardı.

“.....
*Mekan tutmak ve her akşam aynı ufukta
Güneşin batışını seyretmek ölümdür biraz
Ölümdür biraz hep aynı yatakta
Aynı kadınla sevişerek sabaha varmak
Kitapları hep aynı raflara sıralamak
Aynı eşyayı kullanmak eskimektir biraz
Soluk soluğa yaşamalı insan
Her sabah yeni bir şeyler görebilmeli
Ve cehenneme dönse de bir ömür
Mutlaka bir şeyler değişmeli her/gün
.....”*

Lirik sesinde toplumsal ve siyasal alt üst oluşların, kopmaların, vazgeçmelerin, kırılmaların ve savrulmaların insan ruhunun içinde bıraktığı izleri, en karanlık dehlizlere girerek imgelerine yansıtırdı. Acımasız gerçeklikleri, değerlerini korumak adına yalnızlaşan insanların damarlarında dolaşarak gösterirdi.

Kentler, yollar, garlar, istasyonlar ve bavullar; onun şiirindeki sürekli yer değiştirme ve veda isteğinin dizelere yansımasydı. Bu ayrılıklar mutlak kopuşları simgelemezdi ve her veda içerisinde geleceğe dair bir umut barındırırdı ve kavuşma isteği ile taçlanırdı. Onun hüznü bu sayede insanı ezen değil, aksine dik tutan ve bileyici bir deyiş haline gelirdi, umudu öne çıkarırdı. Ölüm, kentlerle ve modern hayatla birlikte yürürken boğulma hissi uyandırırdı onda. *Kuş Ölümleri* şiirinde, duyarsızlıkların ve mücadeleden ayrılmaların sembollerini arıyordu.

“.....
*Biz bu kitapları ne zaman okuduk ve niçin
her satırını çizip notlar düştük kıyılarına
Dünya upuzun bir çöl sanki, bir buzul kütlesi
karşılık bulamıyorsun aklıma düşen sorulara
ve düşüşüp duruyor kırlangıçlar, üşüyorum
bir yolcu hüznüyle geçip gidiyor ömrümüz
.....”*

BELKİ YİNE GELİR SENCER BAŞAT

Hüznün ve isyanın şairiydi **Ahmet Telli**. Hüznün diyalektiğini yazdı, isyanın ölümsüzlüğünü. Kalbini hüznün mevsimlerinden çıkarmaya çalışırken umutsuzluğu kabullenemedi ve yeri geldi “*tel bile olamazsın şiirin sazına*” dedi.

Sokakların ve kayboluşların şairiydi **Ahmet Telli**. “*Gidersen Yıkılır Bu Kent*” derken, kentin sokaklarında anılarıyla dolaştı ve ayrılıkların krokisini çıkardı.

Tecritlerin ve işkencelerin şairiydi **Ahmet Telli**. “*Su Çürüdü*” derken düz yazı formundaki yedi bölümün hepsini “*Adımın gayrısını bilmiyorum*” diye bitirdi.

Direnmenin ve aşkın şairiydi **Ahmet Telli**. “*Kalbim Unut Bu Şiiri*” derken devrimden aşka, aşktan acıya, acıdan özleme, özlemde devrime bitmeyen bir mücadeleye imza attı.

Çocukluğun ve gençliğin şairiydi **Ahmet Telli**. Belleği ve direnişi birlikte kotarmaya çalışırken geriye döndü ve “*Çocuksun Sen*” demekten kendini alamadı. Devlet ve otorite, ondaki karşılığını itiraz eden, inatçı ve ısrarlı bir şiirde sundu bize.

Alışkanlık yaptı dizeleri, acıları bulaşıcı hale geldi, ayrılıkları yakındı, zamana ve mekâna aykırıydı.

Yine gel usta, imgelerinle yaşa...

SESLERİN PEŞİNDE BİR YOLCULUK: ONUR KAHVEÇİOĞLU VE MÜZİKİST

ÖZGE Ç. DENİZCİ

“Daha kapsayıcı; müziği insanlığın en yaratıcı doruklarından biri olarak gören, kendimize ve birbirimize iyi gelen, hikâye anlatan yönlerine odaklanan bir müzik eğitimi ve müzik ekosistemi hayal ettim.”

SESLERİN PEŞİNDE BİR YOLCULUK: ONUR KAHVECİOĞLU VE MÜZİKİST ÖZGE Ç. DENİZCİ

Bir müzik türünü dinlemek bazen hiç bilmediğimiz bir hayatın kapısını aralayabilir. Onur Kahvecioğlu da tam bu noktadan hareket ediyor. Kendisini “Müzikist” olarak tanımlayan Kahvecioğlu, yıllardır müziğin farklı renklerini görünür kılmaya, çocukların ve gençlerin sanata erişimini artırmaya, bağımsız müzisyenlere alan açmaya çalışıyor. Bugün onlarca şehirde yürüttükleri çalışmalar; köy şenliklerinden öğretmen eğitimlerine, akademik yayınlardan sanatçı ağlarına kadar geniş bir alana yayılmış durumda. **Kahvecioğlu** ile *Müzikist*’in ortaya çıkış hikâyesini, kırsalda sanat üretimini, müzik eğitiminin dönüştürücü gücünü ve müziğin topluluklar kurma kapasitesini konuştuk.

Onur Kahvecioğlu kimdir?

Kim olduğumla ilgili sorulara hep bir ağ örerken cevap vermem gerekiyor. Ben ise on yıldır Müzikist’im dediğimde bir çoğunu bir araya getirdiğimi düşünüyorum :) Yani müziğin tüm renklerini keşfe çıkan ve paylaştan bir insan. Müziği; yaşamı anlama, anlamlandırma ve bir aradılığı güçlendiren bir hikayeleşme alanı olarak görüyorum. Tabii ki kendi hikayemi biraz daha açarsam, renkli bir ailenin oğlu ve Gaziantep’li bir halk ozanı olan **Aşık Yusuf Karataş**’ın torunuyum. Ailemdeki Türk müziği kültürüyle büyüdüm. 3 farklı şehirde geçti çocukluğum. O yüzden çok farklı hikayelerle yetiştim. Şu an olduğum kişiye hizmet eden bir şey sanırım. Bugün kendimi hikaye toplayıcı, müzik eğitimcisi, araştırmacı, topluluk yaratıcısı, besteci ve müzisyen olarak hissediyorum. Müzikist tam olarak bunları karşılıyor! :)

Müzikist’in ilhamı nereden geldi?

Acaba dünyada kaç müzik türü var diye merak ettim. Çünkü her müzik türünde farklı dünyaların, farklı yaşamların ve farklı düşünme biçimlerinin hikâyeleri var. Müzikolog **McDonald**’ın müzik türle-

rini literatüre kazandırmak için yaptığı bir çalışma var. Sanıyorum bugün sayı 6300’leri geçmiş durumda. Bir de henüz duymadıklarımız, kayıt altına alınmamış olanlar var. Yani böylesine büyük bir zenginlikle bir arada yaşıyoruz.

Dediğim gibi, farklı şehirlerde büyüdüm. Kendimi biraz o hikâyelerin, o zıtlıkların kesişim noktasında hissediyorum. Müzik bölümlerinde çoğu zaman Türk müziği ve Batı müziği çevreleri ayrı gruplar gibi konumlanır, hatta bazen birbirlerine karşıymış gibi algılanırdı. Ben ise kendimi hep tam ortada hissettim. Acaba başka bir yerden bakamaz mıyız diye düşündüm.

Daha kapsayıcı; müziği insanlığın en yaratıcı doruklarından biri olarak gören, kendimize ve birbirimize iyi gelen, hikâye anlatan yönlerine odaklanan bir müzik eğitimi ve müzik ekosistemi hayal ettim.

Bir yandan da müziğin ve müzik eğitiminin erişilebilir olması gerektiğine inanıyordum. Herkesin müziğin bu dönüştürücü yönünü deneyimleyebilmesini istedim. Bu düşünceden hareketle köy okullarındaki müzik çalışmalarından bağımsız sanatçıların görünürlüğünü artıran programlara, festivallere ve farklı eğitim projelerine kadar birçok çalışma geliştirdik.

Bugün *Müzikist* hem bir kimlik hem de müziğin güzelliklerini çoğaltmaya çalışan insanların bir araya geldiği bir kuruluş.

Proje nasıl şekillendi?

2016 yılında *Müzikist*’in çalışmalarına başladım. 2017 yılında ise Bursa’da dernekleştik. Bugün başta İstanbul ve Bursa olmak üzere, *Müzikist*’in 30’dan fazla şehirde topluluk üyeleri bulunuyor.

SESLERİN PEŞİNDE BİR YOLCULUK: ONUR KAHVECİOĞLU VE MÜZİKİST ÖZGE Ç. DENİZCİ

Çalışmalarımızı kültür-sanat, eğitim ve araştırma alanlarında yürütüyoruz. Eğitim alanında, temel müzik eğitiminin erişilebilirliğini artırmak amacıyla öğretmenleri güçlendirdiğimiz *Müzikist* Eğitimci Eğitimi Programı'nı yürütüyoruz. Kırsalda müzik eğitimi ve kültür - sanat faaliyetlerini yaygınlaştırmak için *Anadolu Sanatlı Projesi*'ni gerçekleştiriyoruz.

Bağımsız Sanatçı Ağı (BASA) ile bağımsız sanatçıların görünürlüğünü artırmaya yönelik çalışmalar yapıyor; düzenlediğimiz konserler, festivaller ve farklı programlarla sanatçıları destekliyoruz.

Aynı zamanda *Müzikist Enstitüsü* bünyesinde bilimsel çalışmalar ve araştırmalar yürütüyor, uluslararası hakemli yayıncımız olan *Müzikist Akademik Dergisi* ile müzik alanındaki bilgi üretimine katkı sunmaya çalışıyoruz.

Belirli il ve ilçelerle protokolleriniz var sanıyorum ki bunlar nasıl oluşturuldu? Böylesi bir siyasi iklimde bunu nasıl kabul ettirebildiniz?

Müzikist, Bursa'nın Nilüfer ilçesinde kuruldu. Nilüfer Belediyesi ile yaklaşık on yıldır farklı ölçeklerde iş birlikleri yürütüyoruz. 2022 yılından itibaren ise bu ilişkiyi daha stratejik ve uzun vadeli bir zemine taşımaya çalışıyoruz.

Aslında bu iş birliklerinin temelinde çok basit bir fikir var: Yaşadığımız yere değer katmak. Nilüfer sınırları içinde yer alan tarihi *Mysia Yolları*'ni bölgenin kültürel mirası açısından çok kıymetli buluyoruz. Bu nedenle, *Mysia*'nın görünürlüğünü artırmak ve kırsal kalkınmaya katkı sunmak amacıyla kültür, sanat, spor ve tarihi bir araya getiren, köylere yayılan bir festival kurguladık. Yerel toplulukların aktif katılımıyla gerçekleşecek bu buluşma hem bölgenin değerlerini görünür kılmayı hem de bağımsız sanatçılara yeni alanlar açmayı hedefliyor.

Bunun yanında, yine Nilüfer'de kırsal bir araştırma ve sanat üretim merkezi olarak *Müzikist Enstitüsü*'nü oluşturduk. Burada yürütülecek araştırmaların, eğitimlerin ve sanat üretimlerinin bölgeye nitelikli bir kültür-sanat hareketliliği kazandıracağına; aynı zamanda yerel değerlerin korunmasına ve yeniden keşfedilmesine katkı sağlayacağına inanıyoruz.

Sorunun ikinci kısmına gelirsek; sanırım bunu mümkün kılan şey, çalışmalarımızı siyasi kimlikler üzerinden değil, ortak ihtiyaçlar ve ortak değerler üzerinden kurmaya çalışmamız. Çocukların sanata erişimi, kültürel mirasın korunması, genç sanatçıların desteklenmesi ya da kırsal yaşamın güçlenmesi gibi konular aslında hepimizin ortak meselesi.

SESLERİN PEŞİNDE BİR YOLCULUK: ONUR KAHVECİOĞLU VE MÜZİKİST ÖZGE Ç. DENİZCİ

Yani anlayacağınız, bir Nilüfer sakini olarak mahallemizi, köylerimizi ve ilçemizi güzelleştirmek için yola çıktık. Bu nedenle ortaya çıkan iş birliği de oldukça doğal ve organik bir süreç oldu. Çok mutluyuz, umutluyuz ve heyecanlıyız. Umarım bu iş birliği, farklı kurumların ortak değerler etrafında bir araya gelebileceğini gösteren güzel bir örnek olarak varlığını sürdürür.

Köy öğretmenleriyle yaşadığınız deneyimlerden aklında kalan neler var?

Türkiye'de muazzam derecede yetenekli ve özverili öğretmenler var. Çocuklara faydalı olmak, onlara daha aydınlık bir gelecek sunabilmek için sürekli kendilerini geliştiriyorlar.

Bizim eğitimci eğitimi programlarımızda Türkiye'nin dört bir yanından öğretmenler yer alıyor. Burada bizi en çok etkileyen şey, öğretmenlerin çok sınırlı imkânlarla büyük işler başarabilmesi. Özellikle köy öğretmenleri çoğu zaman yalnızca öğretmen değil; okulun birçok işiyle de ilgileniyorlar. Bazen idari süreçler, bazen soba yakmak, bazen de temizlik gibi sorumluluklar onların üzerinde oluyor.

Tüm bunlara rağmen çocuklara faydalı olma motivasyonlarını korumaları bizi her zaman şaşırtıyor ve etkiliyor. İyi ki varlar. Bu çaba bana her zaman umut veriyor.

Çocuklarla yaşadığınız deneyimlerden aklında kalan neler var?

Çok yakın bir örnek verebilirim. Daha dün, 15 Haziran 2026'da, Bursa'nın Orhaneli ilçesine bağlı Gümüşpınar Köyü'nde bir *Köy Şenliği* düzenledik. Bu şenlikleri, köylerde kültür-sanat faaliyetlerinin daha erişilebilir olması için gerçekleştiriyoruz. Çocuklar gün boyunca farklı atölyelere katılıyor, konserler deneyimliyor ve birlikte üretiyorlar.

Atölyelerimizden birinde dünyanın farklı yerlerinden şarkılar öğreniyoruz. Günün sonunda da öğrendiklerimizi sahnede birlikte paylaşıyoruz. Tam o sırada bir öğrenci yanımıza geldi ve "Ben Yunanca bir şarkı biliyorum, sahnede söyleyebilir miyim?" diye sordu.

Açıkçası biraz şaşırdık. Tabii ki davet ettik. Sahneye çıktı, şarkısını söyledi; biz de ona eşlik ettik. O an şaşkınlıkla hayranlık arasında bir duyguyla dinledik.

Sanırım çocuklarla ilgili en sevdiğim şey bu. Tam onları tanıdığınızı düşündüğünüz anda size yeni bir hikâye, yeni bir ses ya da yeni bir cesaret örneği gösterebiliyorlar.

Köy şenlikleri yapıyorsunuz. Biraz bundan bahseder misin?

Köy Şenlikleri, farklı köylerden çocukları sanat etrafında bir araya getirdiğimiz buluşmalar.

Bir gün boyunca konserler, yaratıcı atölyeler, oyunlar ve birlikte üretim alanları oluşturuyoruz. Bizim için sadece bir etkinlik değil; çocukların birbirleriyle tanıştığı, köylerin birbirine misafir olduğu ve sanatın gündelik hayatın doğal bir parçası hâline geldiği bir karşılaşma alanı.

Şenliğimizin adı *Anadolu Sanatdolu Köy Şenliği*. Çünkü gerçekten Anadolu'nun sanatla dolmasını

SESLERİN PEŞİNDE BİR YOLCULUK: ONUR KAHVECİOĞLU VE MÜZİKİST ÖZGE Ç. DENİZCİ

istiyoruz. Çocukların yaşadıkları yerde sanatla karşılaşabilmesini, yeni hikâyeler duyabilmesini, farklı insanlarla tanışabilmesini ve kendi hikâyelerini paylaşabilmesini çok kıymetli buluyoruz.

Aslında köy şenlikleri, sanatın insanları bir araya getiren gücünü birlikte deneyimlediğimiz bir kutlama.

Yayınlarınızdan bahsedebilir misin?

Burada üç farklı alandan bahsedebilirim.

İlki, *Müzikist Enstitüsü* bünyesinde yayımladığımız *Müzikist Akademik Dergisi*. Dergimiz uluslararası hakemli bir yayın. Müzik eğitimi, müzikoloji, ses teknolojileri, kültür ve sosyal bilimler alanlarında üretilen çalışmalara ev sahipliği yapıyoruz. Şu anda ikinci sayımız için makale çağrımız açık. İlgili araştırmacıların çalışmalarını bekliyoruz.

İkinci alan ise ürettiğimiz rehberler ve kitapçıklar. Eğitimcilerin müziği; katılımı artırmak, iyi olma hâlini desteklemek ve yaratıcılığı güçlendirmek için kullanabilmelerine yönelik içerikler üretiyoruz. Aslında *Müzikist*'in dönüştürmek istediği yer de tam olarak burası. Bu yayınlarda müziği yalnızca bir ders ya da sanat dalı olarak değil, insanların kendileriyle ve çevreleriyle bağ kurmasını sağlayan

bir anahtar olarak konumluyoruz. *Köy Öğretmenleri İçin Müzik Eğitimi Rehberi* ve *Hak Odaklı Yaratıcı Etkinlikler Rehberi* buna örnek olarak verilebilir. Tüm yayınlarımıza web sitemizin yayınlar bölümünden ulaşılabilir.

Üçüncü ve son alan ise müzik yayıncılığı. *Müzikist*'in aynı zamanda bir yayıncı kimliği de var. *Müzikist Çocuk Korosu (MÜÇÖ)* ile birlikte bir çocuk hakları albümü yayımladık. Bu çalışma bizim için önemli bir başlangıç oldu. Hedefimiz, bağımsız sanatçıların üretimlerine alan açmak ve müzik yayıncılığını bağımsız sanatçılar için bir destek mekanizmasına dönüştürmek.

Müzikist İnziva Programı nedir?

Müzikist İnziva; sesle, doğayla, kendimizle ve yaratıcılığımızla kurduğumuz ilişkiyi derinleştirmeye niyet eden bir buluşma.

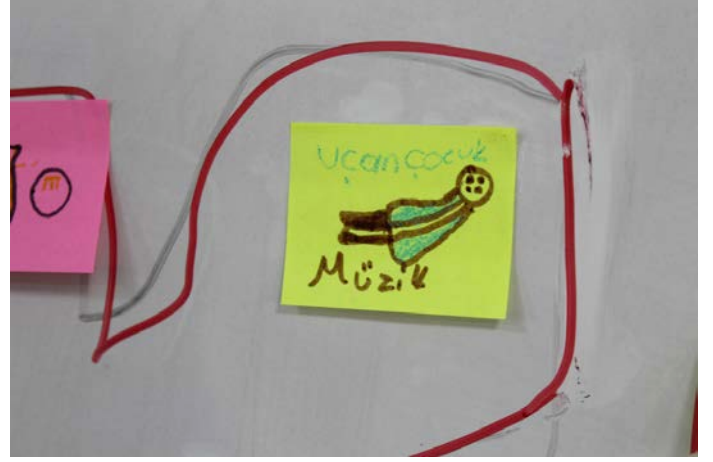
Müzikist'in felsefesinde “önce dinle” vardır. Kendini dinle, doğayı dinle, topluluğu dinle, ihtiyaçlarını dinle, hikâyeleri dinle... Çünkü iyi bir müzisyen, dinlemeyi en iyi bilen kişidir. Aslında iyi bir sohbet

SESLERİN PEŞİNDE BİR YOLCULUK: ONUR KAHVECİOĞLU VE MÜZİKİST ÖZGE Ç. DENİZCİ

de öyle değil midir? İyi dinleyicilerin olduğu sohbetler her zaman daha derin ve daha lezzetlidir. *Müzik İnziva*'da da tam olarak buradan yola çıkıyoruz. Sesleri, sessizliği ve aralarındaki boşlukları dinlemeye çalışıyoruz. Farklı dinleme pratikleri aracılığıyla bireysel ve kolektif üretim alanları açıyoruz. Sadece müzik yapmıyoruz; hatta bazen müzik düşündüğünüzden daha az yer kaplıyor. Çünkü ilgilendiğimiz şey yalnızca müziğin kendisi değil, müziği mümkün kılan dikkat, farkındalık ve ilişki biçimleri.

Doğa ve müzik arasındaki bağı düşündüğümüz, derin dinlemelere ve içsel yolculuklara alan açtığımız bir karşılaşma ortamı burası. Ses aslında onu fark ettiğimiz anda başlıyor. Sesleri fark etmeye başladığımızda, onlarla kurduğumuz ilişki de değişiyor. Bunun için müzisyen olmanız da gerekmiyor. İster üreten ister dinleyen tarafta olun, bu deneyim herkese başka bir kapı aralayabiliyor.

Doğanın ritmine kulak verirken biraz yavaşlıyor, kendimizi, birbirimizi ve çevremizi daha dikkatle dinlemeyi hatırlıyoruz. Bu yüzden Müzikist İnziva'yı bir müzik programından çok, müzik aracılığıyla kurulan bir karşılaşma ve keşif alanı olarak görüyorum.

BİR KIŞ MASALIDIR AŞK

TUNCER GÖNEN

Aniden yolun buraya düştü, anımsadın
Kederlerini de yanında buldun etine sinmiş
Karşında Ağrı'nın karlı zirvesi bakıyor sana
Sen Sertavul geçidinde dimdik ayakta
Hoş dizeler yaz üstlerine, ağlasın şiirin
Duysun sevgilin keleklerin sesini
Buz tutsun elin dokunduğu kalbinde

Yoğun bir kar yağıyor yürüdüğün yolda
Üşüdüğünü belli etmiyorsun
Kalbin antrenmanlı bütün kırılmalara
Sen yakalandığın geçmişe döndün yüzünü
Ormanın derin içinde göründün
Sana açılan ağaçlı yolun sonuna doğru
Kuşlar dallarda sarılıp öpüşürken
Bir de şarkı tutturdun camın kenarına
Doğu ekspresinde yokuşa yürüdün

Sözlerini fark edemedi kimse
Şöminede tutuşmak için herkes
Herkes kendi dalında
Kendi ateşinde yanıyordu herkes
Al sevgilini alevin karşısına
Tutuştur ucundan
Kollarından omuzlara doğru çık
Ayak uçlarından daha yukarılara
Önemi anımsa
Köpüren bembeyaz akşamlara yasla başını
Bugünü seveceksin nasılsa ve mutlaka

Kırık dökük anılar toplamışsın bugüne kadar
Kırık dökük okşamaların var
Allı pullu dudak öpmelerin
Aniden durunca fark ettin Ağrı'yı
Ve en yükseğindesin Toroslar'ın
Buruşturma yüzünü, ellerini göğse açma
Dudaklarındaki tadın kimsesi yok
Ucunda acıya faydası da belirsiz
Acı sarı çizgiler çizmiştin eskiden
Koyulaştır biraz uzat rengini
Bağır ki duysun herkes sesini, karşında Ağrı

Görün dağın aydınlık yüzünde

Vietnamca Öpücük

OCEAN VUONG

(ÇEVİREN: SERKAN DOĞAN)

Büyükannemin öpücükleri
arka bahçede patlayan bombalara benzerdi,
nane ve yasemin kokuları
mutfak penceresinden içeriye girerdi,
sanki bir yerlerde dağılıyormuş gibi bir beden
ve alevler genç bir çocuğun uyluğunun
kıvrımlarına geri dönüyormuş gibi sanki,
kapıdan dışarıya çıkarken gövden
yaralarından süzülerek dans edecekmiş gibi.
Büyükannem öperken
gösterişli öpücükler olmazdı ki bunlar
ve batılı melodiler gibi büzülen dudaklar yerine
içine çekmek için öperdi, burnu yanağına bastırıp,
kokunu yeniden öğrenebilsin ve terin
akciğerlerinde altın damlalara dönüşsün diye.
çünkü sarıp sarmalarken seni
ölüm de bileğini kavrardı belki.
Büyükannem öperdi sanki tarih
hiç sona ermemiş gibi,
sanki hâlâ bir yerlerde
dağılıyormuş gibi bir beden.

Aforizmalar - 10 “Çizmek” Üzerine

SENCER BAŞAT

Hayatınızın düzenli olması için cetvelle çizin.

*Gücenmek yok, en zarif çizgiler kadında değil, ceylanın gövdesindedir.
O yüzden ceylan kadına değil, kadın ceylana benzetilir.*

*Bayağı kesirdeki gibi rakamların ara/ortasını çizersen “varlık” işaretidir.
Üstünü çizersen “yok” demektir.
Anladınız mı sevgili alacaklılarım?*

*-Mustafa Kemal önemli satırları maviyle, çok önemli olanları kırmızıyla
çizermiş.
Yeşil yok.
Herkes buradan kendine bir pay çıkarabilir.*

Bütün akarsuları durduran tek güç, haritanın kenarına çizilen çerçevedir.

*Yunanistan’la aramızda sınır çizilemez.
Çünkü “civelek” Meriç nehri her yıl yatağını değiştirir.*

*Müzik notaları, birbiri altına çizilmiş beş çizgi esas alınarak yazılır.
Neden beş tane?*

Yanıt:

*İnsan sesi böğürtüden viyaklamaya kadar en çok beş oktavlık marifet
aralığına sahiptir.*

*Her dubleden sonra şişeye bir çizik atıyordu.
Üçüncüde şarkı söylemeye başladı, dördüncüde çizgi yamuldu.
Son çizgiyi ben de anımsamıyorum işin doğrusu.*

*Bayılırım ince insanlara.
Doktor karnıma bir çizgi çekti ve karıştırdıktan sonra "İşte bu kadarcık
keseceğiz" dedi. Nitekim bayılmışım.*

*Sporda taktik çizmek, kuralların bir parçasıdır.
Futbolda ise gereksizdir, savaş stratejisi çizilir.*

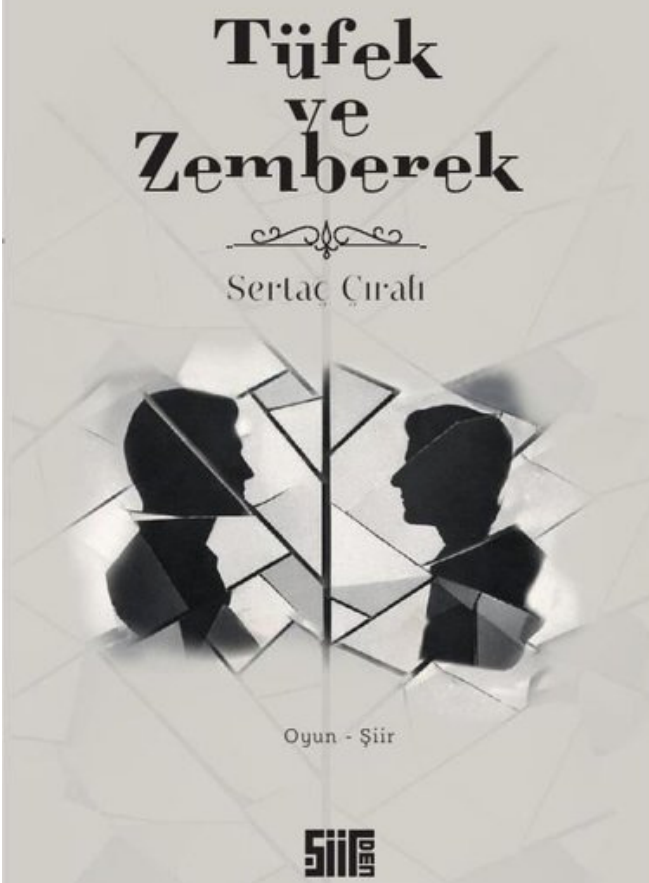
BAHARDAN YAZA BAKAN ŐİR KİTAPLARI

HÜSEYİN PEKER

Sertaç Çıralı, 2026 basımı Şiirden Yayını *Tüfek ve Zemberek* adlı yeni şiir kitabında farklı bir denemeye girişiyor. İlk anda **Edip Cansever**'in *Tragedyalar*'ını anımsatan bir teatral bakışın benzerleri, elbet daha önce de birçok şairce denenmişti. Hatta *Shakespeare*'in birçok tiyatro eseri, **Dante**'nin *İlahi Komedya*'sı, **Homer**'in *İlyada*, *Odyseus* eserleri manzum birer tiyatro eseri olarak bu ikili çalışmayı bize taşımış eserlerdi. 1979 doğumlu **Çıralı**, İktisat bölümünde yüksek lisans yaptıktan sonra, Sanat Tasarım bölümünde doktora öğrencisi olarak yaşamını sürdürmekte. Çıkardığı dört şiir kitabında da ayrı

ceğimizi bilemeyiz biz, nerden geldiysen, oraya dön lütfen." Duvarların hafızasını yoklayan, kırık beyaz duvarla arasında bant izleri arayan, kırılan cam kırıklarını ayaklarında arayan *"kendimi yok edebilirim, ya da seni"* dedikçe içsel hesaplaşmanın ayarını yükselten bir diyalog çemberi. Sonunda affettim maziye dediği gibi görüşlerini azad eden bir insanoğlu serüveni. **Sertaç Çıralı**'dan kutlanacak bir örnek çalışma.

denemelere yer veren şairin, oyun-şiir adını verdiği bu eser, bireysel ve varoluşsal hesaplaşmalara yöneliyor. Dış ses-iç ses ve **Vivaldi** müzikleri ile örülmüş yapısından, bilhassa yalın bırakılmış söyleşileri ile **Shakespeare** esintileri farkı getiriyor karşımıza. Örneğin ayna konuşuyor: *"insan ne zaman suçlasa maziye/ açık kalır yaraları"* Adam şöyle cevap veriyor: *"nereye gide-*

1959 doğumlu **Ünal Ersözlü**'nün Yakın Kitabevi yayınlarından çıkan ve birçok şiir ödülüne sahip yapıtlarından sonra *Böğürtlen Öpücüğü* adıyla karşımıza çıkan yeni şiir kitabı; izlenimci çizgisiyle derin ve gelenekle modern arası çizgideki usta yapısıyla dikiliyor. İlk bakışta **Hayyam**'ın dörtlüklerinde esen havayı anımsatan dilimleriyle, **Şeyh Galip**'in *Hüsn-ü Aşk*'ına benzer Fars edebiyatı Divan edebiyatı arası duyarlıklara yasladığı görünümüyle başlı başına bir özgünlük abidesi. İlle

aşk diyor konu aralarına sıkıştığımızda. Bu bildiğimiz yönüyle kucaklayacağımız tarafı değil aşkın. Önce duyarlık yönünde hassas bir çizgiyle anlatılan, duygusal şekli var karşımızda:

"Ah aşkım, gündüzün kuğusu, ah şiirin kadim dizeleri
Vurgun olduğum kadın, deli kalbimin illegal duruşu
Ah sükut örgütü, hatırlama barikatı, kadının sevgili
Sende bana kalmaya muhtacım, ey aşkın şair-i azamı"

Şair aşkı içinde imge ve metaforlarla göğe uzatan, erme noktasına getiren bir duyarlıkla anlatmaktadır. Belki aşka saygı noktasıdır varmak istediği. Onu biraz da eskil çerçeve ile noktalaması buraya dayanmaktadır. "Yeryüzü hepimizin sofrası, uzan al oradan bereketi" Belki dünya nimetleri arasında tasarladığı her türlü mekân duygusunu, sevdayı çok sevenler aşamasında aramaktır bunun adı. 'Hırkam yamalı' diyerek fakirleştirmek istediği; belki de kendi dünya makamında haklı görmek istediği yerden kaynak almaktadır. Zifiri karanlıkta bile aydınlıktan kaçış yok der ve 'tek gönlüm' diyerek sevgiliyle kendini buluşturur.

Bence tüm bu haliyle ve ustalık gösteren örneklerle *Böğürtlen Öpücüğü* şiire ilgi gösteren ilgi odakların, uzak durmaması gereken bir yapıt. Sevgiyi tanımlarken, 'hakikatte tarafsızlık' deyimine saygı duyanların görüşüne sunulur.

Mehmet Tektemur adını çoğumuz, daha önce Yasakmeyve yayını çıkmış şiir kitaplarıyla hatırlar. Maliye Bakanlığında çalışan bu Elazığ doğumlu şairin dokuzuncu kitabı, Hayal yayını *Gitmiş Zaman Algınlığı*'nda güncel kaygılardan uzak, yarının düş zenginlerine kalıcı dizeler bırakmak hevesiyle, düz yazı şiirlere kavuşmuş. Düzyazı dediğim, tümü öyle değil bu kitabın. Yer yer düzyazıya erişen yanı saklı.

"Anahtarını değiştir kapının, utanma da" Bu dizeden de anlayacağımız üzere yaşının ilerlemesi

bağlamında, açık konuşmak isteyen bir şair var artık karşımızda. "seni her bıraktığımda böyle saldırgan sarhoş, uyur gezer, kibrit çakılsa tutuşacak abi durumunda"

Dediğim gibi **Tektemur**, çağ atlamış, kestirme yollar denemektedir hayatında. Uzun lafı kesmez. "Sevdim kadeh tutuşun gibi hayatı tutuşun" Nerdeyse bu isimdeki şiirinde kalbime dokun, elime uzan diyecek şair. Bu kadar açık sözlü. 'hep aynı yoldan gerekmez diye düşündüm' dediği bir yol tarifi:

"vakit hep var gözüküyordu kum saatinde
yol ne kadar yakınımaya getirebilirse seni
toparlayabilirdim
belki kırıklarımızın parçalarını"

Tektemur, yeni şiir kitabında toplayacağı balık hafızası ile dünyayı; yaşamı, anını taniyor. Oltadaki balıkla oltayı çeken bir dış hesaplaşmada beraber

olduğu sevgilinin gergin zamanları konu ediyor ve araştırıyor. Bunun bir kısmı kalp körlüğüdür kanımca. Yarım kalanları, yaşamadıklarını askıya alıyor. Sevgiliye 'gömebilirsin yüreğimi' deyişi boşuna değil. 'Savaşı kazanabiliyorsun' diye yenik düştüğü yerleri kabulü de dahil.

Tektemur bu kitabında 'güç mevsimlerle fena alıştırıldığı savunmasız ve ertelenemeyen yaşamı' uzun bir yolculuk olarak adlandırıyor. Bazen Baudelaire simgeciliğinde düşünülen bir hesaplaşma çizgisi bu.

Yüreğini kaskatı hissedenlerin cehennem sonbaharı niyetine. Şair **Tektemur** hasarlı aşkları; gün yüzünde onarılmış biçimiyle anlatıyor: sınırlarını sonuna kadar açarak.

Fahrettin Koyuncu 2025 Şey Kitap basımı *Buluştuk Boşluğun Bahçesinde* adlı yeni şiir kitabında, Türk Edebiyatında bir ilk olduğunu söylediği alfabetik aliterasyon türünde ve asonans şiirlerinde mürekkep bir çalışma sunuyor. Her şiirin başlığının ve bütün sözcüklerinin aynı harfle başlaması ilke edinilmiş. Dört bölümde 61 şiir.

İKİRCİK
İnatla
işliyor
içimde
ikircikli
iklimler

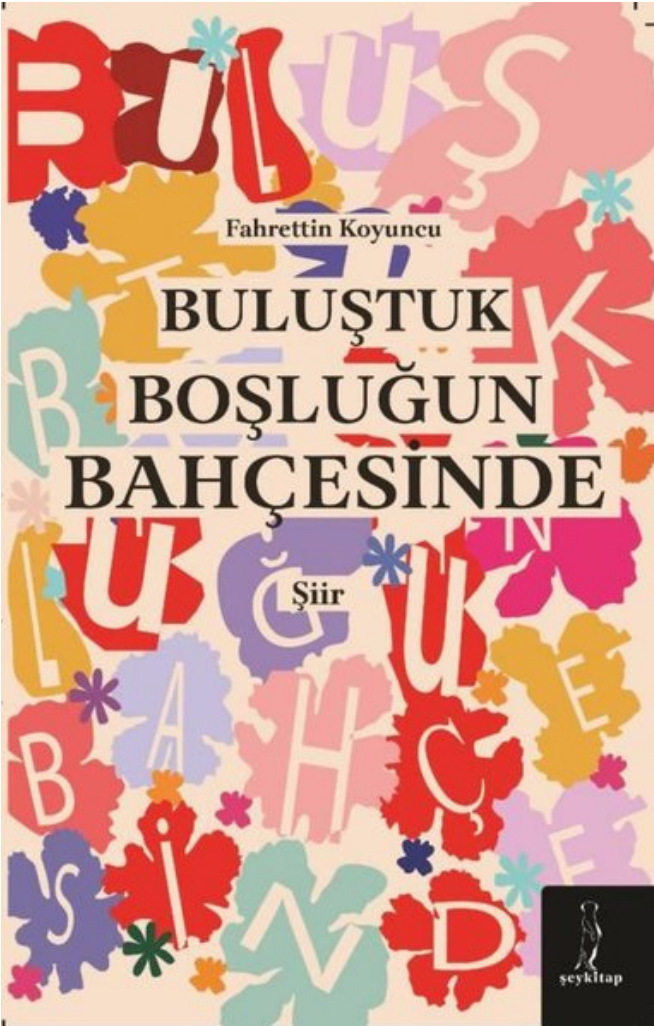
Bu tür çalışmalar **Koyuncu**'nun dediği gibi deneysel birtakım ürünler. O harfinde O'dan başlayan tek kelimelik dizeler. N harfinde N'den başlayanlar. Bu türden hoşlananlar için.

İhsan Tevfik 2026 Artshop yayını basımı 'Deliçavlan' adlı yeni şiir kitabında, daha önce Yunus Nadi Şiir Ödülü aldığı *Gözleri Muhacir* kitabını aşan lirik, şiir yüklü, ses hacmi yüksek, türkü nizamı ağır basan Halk şiirine yakın duyarlığa yasladığı çalışmayla karşımızda:

çıkıp gideceğim bu lanetli geceden
bir bayrak gibi çekeceğim kendimi göndere
alışacağım alışacağım kıyametine
dağılsın kalbim bir nar gibi hele

İhsan Tevfik her şeyden önce sıcak, sevecenlik taşıyan bir şair. İnsan olma ilkesinden hareketle iyilik mimarisine taş konduran, alımlı bir iyicil kalbi önümüze getiriyor. Edebiyat öğretmeni olması da bir etken, şiir kurallarını okura hissettirip dikkate değer örnekler vermesinde.

Köroğlu'dan **Pir Sultan Abdal**'a, **Karacaoğlan**'a benzer çılgınlarla, Halk Türküleri ve Halk şiirine yakın çalışmalarıyla şiirde bir kazı peşinde koşan

şairimizin her dizede kalp çarpıntıları da hissedilmiyor değil.

Deliçavlan'da *Yüz'leşme* ve *Annelerin Yüzü* adlı iki bölüm daha var. *Annelerin Yüzü*'nde anneye sıcak bakılan ve yaşatılan bir dizi şiir saklı ve sona doğru eklenmiş kitaba. "*Annelerin patiskalı perdelerinden geliyorum*" dediği gibi şairin "anneler ötelerden de açar kollarını" gibi anne oğul kucaklaşmasını hatırlatan dizelerle örülü bu bölüm. "*yaraya merhem anne acıyla*" deyişinde şairin, bir kucak dolusu sevecenlik de hatırlanıyor.

Ataol Behramoğlu'nun "*sevdiği şairlerden tırnak içinde alıntılar yapıyor, ama bunlar onun şiirlerinin kendine özgünlüğünü azaltmıyor, çoğaltıyor*" dediği gibi gene aynı kitapta **Ahmet Erhan**'ın *Bugün de Ölmedim Anne* dizelerine göndermede bulunarak yazdığı, *Bugün de Öldüm Anne* şiiri oldukça ilgi çekici kanımca. *kokladım gül babamı,*

bugün de öldüm anne derken belki babasının ölümüne duyduğu azap dillendiriliyor. Baba uçup gitmiş, enkazdan aldım alnından öptüm deyişi de şiire ayrı bir ahenk katıyor, zengin bir ağıt olarak karşımıza diyor.

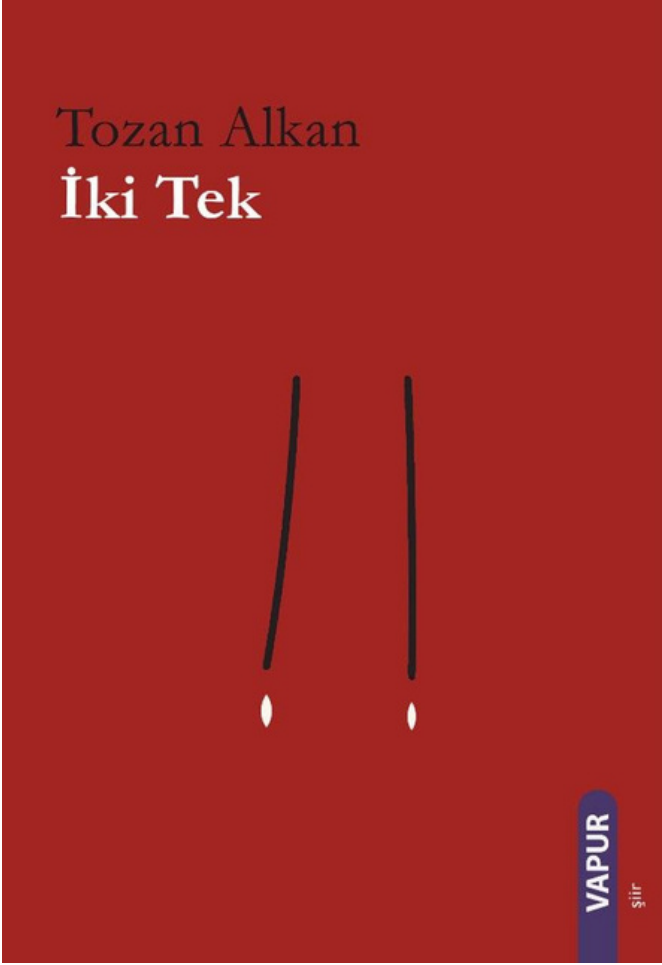
İhsan Tevfik iyi yüreklerin, pembe yanakların, utanmayı bilenlerin şairi, hayata daha usul ve insaflı yanılla göğüs geren temiz kalmış yüreklerin sesi. Bu kitaptaki mükemmel şiirlerden bazıları da öyle.

Tozan Alkan'ın 2026 Vapur yayını basımı *İki Tek* başlıklı yeni şiir kitabı, yazılan çağdaş şiir örneklerinin dışında bir yerde yürüyen doğallığın bir harikası ürün gibi göründü bana. Bir yanılla **Nazım Hikmet**'in *Memleketimden İnsan Manzaraları* yapıtının çağdaş versiyonu olarak gözüktü. Doğallığın örneği demem; bildik, rahat söyleyiş, hiç kasılmayan ortadan bir konuşma, insanın içinde eriyen bir hitap ve doğallık. Olduğun gibi görünme istemi. Çünkü **Tozan Alkan** kendiliğinden konuşuyor. Şiir döktürme hevesi de yok. Belki de biraz azalmış. Kendinden bir şeyler eksiltmiş, başka deyimle arınmış. Şiirsellik yok mu? Hayır bu haliyle fazlasıyla var. Ama hiç kasmayan, rahat konuşan birinin ağzından; sokaktan, mahalleden dillenen birini dinliyorsunuz, Birçok kişinin hikayelerini şiir biçiminde anlatıyor. Narrative mi? Evet anlatımcı yönü oldukça fazla. Ama anlatımcı diye sınırlayamazsınız. Farklı bir nizam tutturmuş:

*Bir yerden başlayacaksak sokaktan başlayalım
gençken yürüyüş yapardık, her şeyde vardık
tümevarımda, tümünden gelimde, el ele parklarda
kol kola barikatlarda...
(parkamı giysem artık, sokaklara çıksam)*

Bir yandan Bakkal Reşat'larla, Bacanakta Orman Birahanesiyle, koltuğunun altında Cumhuriyet gazetesiyle zamanın devrimci gençlerini, bazen de

taşra yalnızlığı çeken Zehra ile Döndü ablasıyla yoksul arkadaşları güncel korkular içinde anlatan şaire dönüşen gezi parkı yolcusu bir genci anımsatan çağrısıyla ilgi çekiyor, zirveye üflüyor **Tozan Alkan**. Zaten hep üst düzey ve farklı bir tınıda şiirler yazdı kendisi.

Gençliği karıştırıyorsun. Kimsin sen?

Hakkında dur emri çıkarılmış çünkü

Buradaki dur emri tabiri yanlış anlaşılmasın. Hızlı gençlere doktorların getirdiği bir emirden söz ediyor. Dur durmak devrimci bir eylemdir dese de bu şiirdeki dur emri 'Bir akşam, boğaz mavisi geçerken gırtlığından, kendinden çok uzağa taşınacaksın' deyişinden de anlayacağınız gibi, kendine verilen alkol yasağının şiirselleştirilmesi anlamı taşıyor. Şair 'Akşam leşimiz vururdu sahile' derken bir yönüyle **Can Yücel**'in *Sevgi Duvarı* şiirindeki duyarlığa taşınmaktadır. Ama farklı bir yönüyle doğaldır ki:

Ali hamal olmuş diyorlar

hamallar çorba içer sabahları

sahilde kafaları bulunca slogan atardık

Tozan Alkan hakkında sözlerimi kitabın son sözüyle bitiriyorum. "Bir gün yaşam vardır"

Attila Jozsef'in olduğunu sandığımı bu dizeye karşılık **Tozan Alkan**'ın *İki Tek* kitabı içinde şu sözü ekleyeceğim: Bu şiirde hayat vardır.

MASANIN YÜKLEMİ

OZAN ÇAYLAK

Konuşmadan dinledi
Dile gelebilirdi bekledi
Bir adım da sen at diyenlere
Ömür atmıştım dedi içinden
Cümle dışında kullanılması
Belki bu yüzden
Masanın yüklemi
Kadının dördüydü büyük atılan

TABUT

MEHMET FARUK HABİBOĞLU

Senden önce kimseyi sevmedim
Senden sonra da

Sevda kuşanmış yüreğim
Dilimde en güzel ismin
İzlerinden öperim

Acıma sakın
Sevmeyeceksen bakma yüzümüze
Yalan diyorsan
Aldırma sözümüze

Umutlar Nisan yağmuru
Bulutlar aldatıyor
Rüzgar aldatıyor
Bahar aldatıyor

En köhne köşede bir papatyayım
Hüznüm sarı beyazım kirli
Bizi kuru toprakta susuz bırakma
Güneş çiçeğe hiç küser mi

Aramızdaki bu kapkara perde nedir
Bu sükuta dûçar umut nedir
Şu dört yoksulun omzunda giden tabut nedir
Adına selam olsun

Acımıyorsun halimize
Merhamete layık değilim biliyorum
Bizimki ıssız ada yalnızlığı
Robenson bekleyişi

Yahut yoldaşsız yolun seyyahı
Bir elimde asa ayaklarım çıplak
Kan revan içinde kalbim
Durdu duracak

Kanadı kırık güvercin
Çöle düşen ıstakoz
Ay dağların ardında
Yelkeni yırtık tekne
Yani dekor tamam
Vesselam.

KALSIN

MUSTAFA GÜNAY

kalsın temmuza ağustosa
kaybolan bir yaza
belki de güze kalır
rüzgarın ayak izleri
silinirken
görünmez yağmurlarıyla zamanın

anlarsın
yalnızlığın yeşeren kelimelerinden
bir sessizliğe gömülü
üstünde toprağı hatıraların
belleğin hüznünü derinleştiren
boğulurken bulanık sularında mevsimin

dağlara kalsın
uzak yollara
tünellere
dar geçitlerine ruhumuzun

ne kalacaksa

KİR

HÂLE ÜNSAL KARLITEPE

“Olmaz öyle şey! Neler uyduruyorsun sen o küçücük beyninden? Yazıklar olsun sana verdiğimiz emeklere. Sevmiştir o seni. “

“Anne vallahi memelerime elledi. Sıktırdı. Dudağımdan da öpmek istedi. Zor kaçtım elinden.”

“Tövbe estağfurullah! Delirdin mi sen? Duymamış olayım bu söylediğin zırvaları. Hele baban hiç duymasın, paralar seni. Laflara bak hele! Hem de amcan, babanın özbeöz kardeşi. Neler okuyor, nerelerde seyrediyorsun böyle şeyleri de hayal alemlerine dalıyorsun? Yok yook, bu böyle olmayacak. Tez zamanda bir çare bulmalı. Azdın kudurdun başımıza.”

Annem başıma gelenin detaylarını, bende yarattığı korku ve dehşeti anlatmama asla izin vermedi. Ne o gün, ne de daha sonra. Dinlemedi bile. Sadece o değil, kimse dinlemedi beni. Zaten aramızda bu konuşmanın geçmesinden bir hafta sonra, üç beş parça giysimi bir naylon torbaya doldurup, neye uğradığımı anlayamadan, beni İzmit'teki uzak akraba bir teyzenin yanına yolladılar. Ailem beni bir çöp torbası gibi kapının önüne bırakıvermişti. On üç yaşımın verdiği tüm sağlığımla annemin bana inanacağını ve yanımda yer alacağını umarken, o beni hayat denen uçsuz bucaksız çölün ortasında susuz ve bir başıma bırakıvermişti.

O gün Ruhinaz teyzenin İzmit otogarında beni pek iyi karşıladığını söyleyemeyeceğim. Onlarda kalacak olmamı zoraki kabul etmiş gibi bir hali vardı. Eve gittiğimizde, ıvır zıvırları koydukları, camı çerçevesi olmayan karanlık

bir odaya atılmış yer şiltesini göstererek:

“Şu yatağın, burası da odan” dedi. “Sana bir iş ayarlayana kadar burada kalacaksın. Çok gerekmedikçe odandan dışarı çıkmasan iyi edersin.” Bir suçlu muamelesi görmeyi peşinen kabullenmiş olmalıyım ki, hiç itiraz etmedim. Yaşadığım o berbat dakikaların ve ailemin beni sorgusuz sualsiz kapının önüne koyuvermesinin bıraktığı hasarı henüz atlatamamışken, yaklaşık bir ay mahpus hayatı yaşadım o evde. Ruhinaz teyze sadece yemek saatlerinde, ev ahalisi yemeği yiyip dağıldıktan sonra sesleniyordu bana. Evin beslemesi gibi, herkesten artakalanlarla karnımı doyuruyordum. Evdekiler benimle karşılaşmamaya, göz göze gelmemeye çalışıyordu. Günlerdir ağlamaktan perişan olmuş, intihar etmeyi düşünmeye başlamıştım ki bir gün Ruhinaz teyze gelip:

“Haydi topla bakalım eşyalarını. Sonunda sana yatılı kalabileceğin bir iş buldum. Yaşlı ve yatalak bir kadına günlük işlerinde yardımcı olacaksın.” dedi.

“Nasıl? Hizmetçilik mi yapacağım?”

“Para öyle kolay kazanılmıyor hanımefendi. Burada ekmek elden su gölden hayat güzel geldi tabii sana. Çabuk hazırlan bakayım. Seni bizzat ben götürüp tanıştıracam Seniha hanımla. Vallahi çok zor buldum bu işi. Sakın ola ki kadına terslenip işi kaybetme. Seni tekrar kabul edemem artık bu eve, bilesin.”

Zaten pek de hoş karşılanmadığım ikinci evden de böylece kapı dışarı edilmiştim. Birkaç parça eşyayı toplayıp naylon torbama tıktırdıktan sonra, ardıma bile bakmadan çıktım.

KİR

HÂLE ÜNSAL KARLITEPE

Semiha hanım tahminen yetmiş beş yaşlarında, aksi kadının biriydi. Ruhnaz teyzenin anlattığına göre, kocasını sekiz yıl önce kaybetmiş. Çocukları olmamış. Beynine pıhtı atıp felç olduğu güne kadar yalnız yaşayan, kimseye muhtaç olmadan kendi işini kendi gören biriymiş. Böyle aniden yatağa mahkum yaşamak zorunda kalivermenin getirdiği huysuzluğu, zaten var olan aksiliğinin üzerine tuz biber olmuş. Süt beyazı, seyrek ve erkek traşlı kısa saçları, burnunun sol kenarındaki bezelye büyüklüğündeki et beni, çenesindeki üç tel uzamış kıl ve hiç gülmeyen suratıyla son derece sevimsiz bir kadındı Semiha hanım. Hatta bir kadından çok erkeği andırıyor, yüzüne ilk baktığınızda, şakaklarında her an patlayıverecekmiş gibi duran iyice belirginleşmiş mor damarları göze çarpıyordu. Kırıksıklarla kaplı solgun yüzü, yatarken protez dişlerini çıkardığı ve ağzı açık uyuduğu için iyice içine göçüyordu. Ayrıca insanı sinir eden, sahte ve yapmacık bir titizliği vardı. Hiçbir şeyi beğenmiyor, sürekli söyleniyordu. İşe ilk başladığım gün altına bağlanacak bezlerin yerini sorduğuma soracağıma pişman etmişti beni. Vay efendim ne bezinden bahsediyordumşum? Hayatta bez kullanmazmış o. Plastik sürgü varmış, onu sürecekmışim altına ve her sefer işi bittikten sonra çamaşır suyu ve bol deterjanlı sularla yıkayacakmışım. Ben mağarada mı yaşamışım bugüne kadar? Annem olacak kadın hiç yol yordam, tertip düzen öğretmemiş mi bana? Neler neler. Sadece adımı sormuş, ondan başka hakkımdaki hiçbir şeyi merak etmemişti. Sürekli onu getir, bunu götür, sırtımdaki yastığı düzelt, çay soğumuş git ısıt da getir, ekmeği yine kalın dilimlemiştin, çamaşırları kısa programda yıkadın temizlenmez öyle, götür tekrar yıka ve bitip tükenmeyen daha bir sürü istek.

Her gün yemek pişirmek ve haftada bir gün banyosunu yaptırmak için gelen yardımcısı Hatice teyze, sabah erkenden yemekleri pişirdikten sonra öğleye doğru evine dönüyordu. Ben de gün içinde Semiha hanımın bir dediğini iki etmemeye çalışıyordum. Kaprisleri çekilecek gibi değildi. Ama beni istemezse gidebileceğim bir evim ya da bana kucak açacak hiç kimsem olmadığı için mecburen katlanıyordum. Neyse ki Semiha hanım akşamları erken uyuduğundan, bana da yatmadan önce kendime ayıracığım kısacık da olsa bir zaman dilimi kalıyordu. Her gece ama istisnasız her gece o uyur uyumaz soluğu banyoda alıyor, kaynar suyla doldurduğum plastik leğenin içine deterjanı, leke çıkarıcıyı ve çamaşır suyunu boca ediyordum. Suyu elimle şöyle bir köpürttükten sonra, evden ayrılırken torbaya tıktırıverdiğim, o korkunç gün üzerimde olan giysilerimi leğenin içine koyup, saatlerce yıkıyordum.

O gece de kaynar sudan kıpkırmızı olmuş ellerimle giysilerimi deliler gibi çitilerken, amcam olacak adamın örselediği ruhumu ancak bu şekilde biraz arındırıp, bir parça huzura kavuşturmayı umuyordum yine. Ama o görünmeyen kir bir türlü arınıp temizlenmiyordu ki. “Nasil iğrenç bir kir yapıştırdın bana sen? Amca olacaksın bir de!” derken hınçla tekrar tekrar kaynar suya daldırıyordum her birini. Annemi de ölene dek affetmeyecektim. Bağıra bağıra ağlarken gözyaşlarım leğendeki suya karışıyor, hırsıyla tekrar tekrar çamaşır suyu döküyordum leğene.

“Mesudee, gözün kör olmasın nereye kayboldun kız?”

KİR

HÂLE ÜNSAL KARLITEPE

Hiç bu saatte uyanmazdı Semiha hanım. Paldır küldür toparladım banyoyu. Leğeni kenara çektim. Sanki yürüyüp gelebilecekmiş gibi çekindim anlamsızca. Gözlerimin kızarıklığı gitsin, ağladığımı anlamasın diye yüzüme soğuk su çarptıktan sonra koşarak gittim yanına.

“Buyurun Semiha hanım.”

“Neredesin sen? Bağırırken canım çıktı! İstifra edeceğim sanki, çabuk banyodaki leğeni getir!”

Olduğum yere çakılıp kalmıştım. Evde sadece tek bir leğen var, içinde de benim çamaşırlar. Ne olacaktı şimdi?

“Bak kazık gibi dikiliyor hala! Midem bulanıyor diyorum sana, birazdan istifra edersem yerler batacak.”

“Hemen getiriyorum Semiha hanım.” deyip banyoya gittim. Banyodaki leğenin içinde günlerdir yıkayıp durduğum renkleri solmuş, yer yer parçalanmış giysiler, ama aslında tüm izlerini yok etmek istediğim korkunç bir an yatıyordu. Ne yapacaktım şimdi? Bir an düşündüm. Yıkamaya çalıştığım kimin kırıydı? Benim mi? Asla! Ani bir kararla leğenin içindeki paçavraları çıkarıp sıktım ve alelacele bir çöp torbasına doldurdum. Leğendeki suyu da bir çırpıda tuvaletin deliğine boşaltıverdim. Sifonu çekmemle birlikte kirli su yok oldu gitti.

“Mesudee, kahrolmayasica hadisenel!”

Çöp torbasının ağzını sıkı sıkı bağlayıp dış kapının önüne bıraktığım anda, hem bedenim hem de ruhum kuş gibi hafifleyivermişti. İçim, uzun zamandır duymadığım kadar büyük bir ferahlık ve huzurla dolmuştu. Leğeni şöyle bir durulayıp Semiha hanımın odasına götürdüm.

KAPKARA BİR KÖLE

NURTEN SINIRTAŞ

Bıkmışsa gün,
bir geceye sığınır.
Saatler gelir dize;
sırtüstü yatmakta kahramanlar.
Kazma, kürek ellerinde
açsın biri pencerelerini.
Kapkara bir köle kırbaçlanır
radyo hikâyelerinden birinde.
Bir nehri geçer
düşten düşe, köprü altında;
aman sesleri asılır
yabansı bir titreyişle
Romen rakamlı bir saatin içinde.
Odalar bekler
yüreklerin iç kapılarında.
Tüy gibi yumuşak
kâbus sonlarına atılmış bir mitil.
Kâr eder bana.
Mutlu geçmişler yansır
sobanın alevinden tavanlara.
Gülümseyen insan suretleri
usulca belirir,
gözler kuytuya çekilir.
Asılıyım nafile.
Zamansa topraktır
kireç kokulu damlarda.
Yağmurdan sonra
üst üste istiflenir
balya gibi insancıklar.
Ayar ayar küfürleri
koynumda saklarım.
Bozkırlar duyar çocuk seslerini,

şehri çevirir son güz güneşi.
Karaltısı üstlerinde
korur uğultulu güvercinlerini.
Elimi kaldırsam
uçar mı bir hevesle?
İlk düşen damla
öyle sevecen, öyle şefkatli
bulut kıyısından akarak
kutsar toprağı
bir baş acı soğana.
Artık takmam.
Şakırdar çelik kaşıklar,
temiz hava saklı ağızlarında.
Bize benziyorlar:
tarihleri elyazısı kadar eski
iyi niyetli cümleler
dolanmış dillerine.
Suskunluk
soğuyan örtü üstünde
bağdaş kurar,
doğgun adamları izlerken.
İçtiğim bir bardak su
ağulanır.
Boğazımda asılı durur,
yutkunması güç;
üvey evlat lokması gibi
hıyanetle okşar içimi.
Mutluluk mu diyordum?
Aslında hiç de fena değil
durmasaydı
takım elbise içinde.

ötekinin ötekisine maktel

METİN DİKEÇ

I
itölendere

-öteki

çocukluğunun
ırmaklarını andıkça babam
iki gözünde yaş
tevellüt
dokuzyüzotuz

bilmediği zamanların
görmediği sularına
boy verdiğinden midir
ağızı hep acı badem

dünya çarıklı
erkani harpken henüz
seferberlikte çavuşmuş
o yüzden bitmez
ceplerindeki tayın

II

öşüngele

-ötekinin ötekisi

tuzu kısa kaldı
uçsuz kimsesizliğinin
bucaksız sesinde
hep yaprak curcunası
tan vakitlerinde
kapı önlerini sularken
bir deniz görür de utanır gibi
elleri ırmak kokar

sırtı çürük
çöpsüz üzümdür anne
elleri böğründe
ele güne karşı yazgı der
boynunu
bir karanfilin sapına
uydurup
doğmayan kardeşinin
üstüne eğilir gibi
kendi sesine ağlar

başı damlarda
bulut falcısı çocuk
iç çeken perdelerden
eksilen yüzleri sorar
çoktan kapanmış bir deftere
şerh koyar gibi
elden ayaktan düşmüş
iskemleyle söyleşir

ah annem annem
dünya dedikleri
bir gölgelikmiş
döşünde közünü
söndürmeyene

III

kanlıkavak

-maktel

aklın bağ bozumundayız
son hitit de
kırılmıştır dağına
şarabımız buruk
ve çöllerde
imbatsız
oğullar
ölümlere
kana kana

aşkın büyü bozumundayız
sevince ne yapılır
bilemeyen kızlar
kibele'ye değil kibleye
tıknefes bir
azrail'i beklerler

ahdin söz bozumundayız
anadolu'nun birine
yine vakitsiz
karlar yağar
yanılmış çocukların
dizlerinde kabuklar
ilgisiz bir tanrıya
dilekçedir
yüz geri

ömrün gün bozumundayız
bizde böyledir sevda
gazaplara temrinli reaya
bazı bazı
yalandan ağlamak için
ermenî komşusunun
kanlı gövdesini
sallandırır
durur
kavak
dalında

ankara
2022-2024

POETİKA DEFTERİ

ÜMİT YILDIRIM

RECAİZADE MAHMUT EKREM

Recaizade Ekrem'in şiir anlayışı:
Şiirde önemli olan söylenen şey değil, güzel söylemektir.

Güzel söylemek mantıklı söylemek anlamına gelmez, şiirde mantık aranmaz.

Şair varlık ve nesneleri doğal hâliyle yansıtmayabilir. Duygu ve düşüncelerini kendisinin duyumsadığı aynı güç ve şiddetle başkalarına ulaştırabilmek için kendiliğinden “abartma” yöntemine başvurur. Bunu zorunlu kılan da varlık ve nesnelerin doğasıdır.

Şair, şiiri aktöre ders vermek için söylemez, ne var ki genel aktöreye de saldırmamalı, ona ters düşmemelidir.

En güzel yapıtlar okunduktan sonra da insanı bir süre düşünmeye yöneltirlerdir.

Gerek düzyazıda gerek şiirde güzelliği ve yüceliği yaratan sözcükler ve deyişler arasındaki uyumdur. Bu uyum olmadan söylenen büyük sözler balon gibidir. Ne kadar yükselirse yükselsin bilinmeyen ve unutulmuş bir yere düşüp kalır. Gerçek duygudan yoksun olduğu halde ateşten ve kıvılcımdan söz eden şiirleri ateş böceğine benzer. Yanılgının karanlığı içinde parlak görünseler bile yürekte ateş tutuşmaz ve o yalancı ışık kendi kendine sönüp yok olur.

Güzelliği şiirde uyum sağlar, güzelliği doğuran şeyin gerçek niteliği bile bazen belirlenemez.

“Gül hazîn... sünbül perîşan... Bâğzârın şevki yok.
Derdnâk olmuş hezâr-ı nağmekârın şevki yok.
Başka bir hâletle çağlar cûybârın şevki yok.
Âh eder, inler nesîm-i bî-karârın şevki yok.
Geldi ammâ n'eyleyim sensiz bahârın şevki yok!”

NÂZİM HİKMET

Şiir için küçük tractatus:

“Her sanatkâr ömrünün sonuna kadar arayacaktır. Bu arama sayesinde her konke öze en uygun şekli bulmaya, kendi kendini tekrarlamamaya, şahsiyetini muhafaza etmekle beraber taklit etmemeye çalışacaktır. Gerçeği Marksist-Leninist bir gözle incelemekten gayri hiçbir değişmez, mutlak sanat kaidesi tanımayacaktır. Denenmiş birçok sanat kaidelerinin tecrübelerinden elbette ki kendi halk sanatının, dünya halkları sanatlarının, kendi ve dünya sanat klasiklerinin geleneklerinden faydalanacaktır. Ama sadece faydalanacaktır. Onları bir sıçrama tahtası olarak kullanacaktır, ayaklarına pranga yapmayacaktır.”

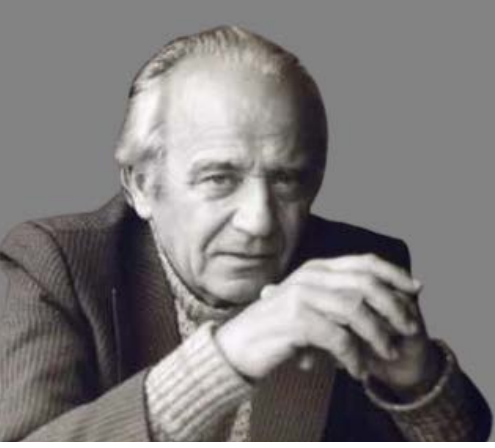
Nâzım Hikmet, “Cihanı görüş, anlayış bakımından değil, bu cihanı görüş ve anlayışın sanattaki tezahürü bakımından” sanata bakmak gerekir der ve ekler: “Bence bugün yeni realist edebiyatın en ön planda tutulması lazım gelen tarafı, tesirciliği, öğreticiliği, okuyucuyu hayatta, pratikte daha müessir kılabilmek için ona yol göstericiliğidir. Bunu ise çok usta bir surette yapmak lâzım. Aksi takdirde roman roman olmaz, şiir şiir olmaz; sadece panfile yahut vaiz ve nasihat olur ki bunlar da lâzım olmakla beraber şiir, roman, hikâye nev’ine dahil değildir.”

ŞİİRİME DAİR

Ne binecek sırma palanlı bir atım,
ne bilmem nerden geliratım,
ne mülküm, ne malım var.
Sade bir çanak balım var.
Rengi ateşten al
bir çanak bal!
Balım her şeyim benim...
Ben
mülkümü ve malımı
yani bir çanak balımı
koruyorum haşarattan.
Bekle kardeşim bekle...
Çanağında
balım olsun,
gelir arısı
Bağdat’tan...

POETİKA DEFTERİ

ÜMİT YILDIRIM

RIFAT ILGAZ

Şiirimizde ağır basan “soyut insan” bakış açısından gündelik yaşamın içindeki “somut insan” a yönelen Rıfat Ilgaz, toplumsal çelişkileri, haksızlığa uğrayan insanı “sınıf bilinci”yle odağa aldı.

Politik baskılar altındayken çevresinde olup bitenleri olanca gerçekliğiyle dile getirdi. Söz oyunlarına, gizlemelere, gizlenmelere pabuç bırakmadı. 1940 Kuşağı’nın sayılı isimlerinden Rıfat Ilgaz’ı A. Kadir’e ithaf ettiği “Şiirde” şiiri ile anlamaya çalışalım:

Önce şiirde sevdim kavgayı
Özgürlüğü kelime kelime şiirde.
Mısra mısra sevdim yaşamayı,
Öfkeyi de, sevinci de...
Senin ışıklı günlerin,
Benim iyimser dostlarım
Hepsi hepsi şiirde.
Ne varsa yitirdiğim...
Bütün bulduklarım şiirde.
Kafiyeden önce gelen
Sevgilerimiz mi sade,
Sürgün de var
Hapis de.

MASALLARIN ANASI GİBİ

M. GÜNER DEMİRAY

Ben ilkokul ikinci sınıfı köy öğretmeni ağabeyimin yanında okudum. İki öğretmenliydi okulumuz ve iki ayrı bina olarak inşa edilmişti. Birinci bina yokuştan çıkılarak varılan hafif eğilimli bir yamaçtaydı. Üçüncü sınıfa kadar öğrenciler bu binadaki sınıfta okuyorlardı. Ben de burada ikinci sınıf öğrencisiydim. Bir, iki ve üçüncü sınıflar tek sınıfta eğitim ve öğretim yapıyorduk. Okulun küçük bir bölümü öğretmenin ailesiyle birlikte oturduğu lojmandı. Öğretmenim köy enstitüsü çıkışlı Süleyman Beydi. Hem de okulun müdürüydü Süleyman Bey!

Her sabah kahvaltımı yapar, giyinir-kuşanır, kitaplarımı alır yokuşu tırmanarak okuluma gelirdim. Burada daha çok Köy Okulu Okuma Kitabı'ndaki metinleri okur, yazar ve üzerinde konuşurduk. Öğretmenim de metinle ilgili birtakım açıklamalar yapardı. Matematikte dört işlemlere ağırlık verirdik. Resim dersinde resimler çizer, onların üzerinde boya kalemleriyle uyumlu bir renk dünyası yaratırdık. Müzik dersinde de daha çok söylediklerimiz halk türküleri ve marşlardı.

Bir de üzerinde tepeliklerin güneybatıya doğru sıralanıp gittiği vadimsi bir yerde, yani tepedeki okulun çukurunda kalan dar düzlükte yukarıdaki binanın bir benzeri olan bir okul binası daha vardı. Burada da dördüncü ve beşinci sınıflar tek sınıfta birlikte okuyorlardı. Okulun yokuşa bakan küçük bir bölümü de öğretmen ve ailesi için ayrılmış lojmandı yine. Buranın öğretmeni de köy enstitüsü mezunu ağabeyim Seyit Bey idi. Kendi yetki sınırları içinde harıl harıl çalışır, çocuklara aydınlıklar sunardı.

Okulun on, on beş metre ilerisinden güneybatıdan doğu yönüne suyu duru ve bol bir öz (dere) geçerdi. Bazen kıyısına oturur düşünürdüm bu derenin. Özellikle baharda özün kıyılarını papatyadan tutun gelinciğe dek bin bir çeşit elvan elvan çiçekler sarardı. Çiçekler arasında yaban ve bal arıları, mor ve ak kelebekler uçuşur, türlü böcekler, karıncalar da çiçeksiz toprak alanlarda telaş içinde sağa, sola gidip gelirler, yuvalarına bir şeyler taşırlardı.

Bazen kışın her taraf buz kestiğinde ben özün -derenin- kıyısında dikilip çevreye göz atarken nerde var, nerde yok iki üç yaban ördeği gelip öze konar, yüzer, başını suya daldırıp çıkarır, sonra boğuk boğuk ötmeye başladığında benim hafif kımıldadığımı fark eder etmez birden pırrr diye havalanıp ufukta kaybolurlardı. Ben de o anda arkalarından bakakalırdım. Sanırım ördeklerin etkileriyle olsa gerek içimi acı bir özlem kaplardı, birden annem gelirdi aklıma. Annem bucakta (nahiyede)- zaten doğduğum yer de orası-, ben köyde. Hasret çekerdim ona çok kez. Bu anda çocuk kalbimin nasıl tıp tıp attığını hissederdim. Böylece o uçup giden ördekler ufka dalışlarıyla benim kor halindeki anne özlemimi tutuşturmuş olurlardı.

Bunları söylerken aynı sınıfta 2. yılımızı okuduğumuz Durmuş'un acıklı öyküsü de geldi aklıma. Onunla iyi anlaşırdık, bazen düşüncelerine hayır desem de çok kez içtiğimiz su ayrı gitmezdi Durmuş'la. Yaşam tarzlarımız, huylarımız çoğunlukla benzeştiğinden arkadaşlığımız da sağlamdı. Okul dışında sık sık buluşup öyküler, şiirler ve düzyazılar okurduk birbirimize. Sonra bunlar üzerine tartışırdık..

MASALLARIN ANASI GİBİ M. GÜNER DEMİRAY

Bir gün Durmuş beni köyün mezarlığına götürdü, iki dikilitaşı bulunan bir tümseğin yanında durdu. Benzi kireç gibi geçmişti. Birdenbire ağlamaya başladı hıçkıra hıçkıra. Sonra da:

“İşte” dedi, “burada yatan annem! Geçen temmuzda kocakarı ilâçlarıyla çocuk düşürmeye çalışırken kaybettik onu.” İç çeke çeke ağlıyor, gözyaşları yüzünde izler bırakarak annesinin mezar toprağınadüşüyordu.

Ben de hüzünlü ve titreyen bir sesle:

“Kolay değil Durmuş bu yaşta annesiz kalmak. Şu anda ben de annemden uzaktayım. Ağabeyimin yanında olsam da annemi özlüyorum ve arıyorum. Kaldı ki sen sürekli bir ayrılık yaşıyorsun annenden. Sana hak veriyorum. Ama bir gerçek de var, onun artık ölmüş olmasıdır. Bir daha gelmeyecek. Çare yok dayanacaksın.”

“Gör şu yüreğimi, cayır cayır yanıyor işte annesiz! Yarın babam eve bir analık getirirse hâlim nice olur arkadaşım!...”

Baktım Durmuş’un hâli perişan. Burada biraz daha kalmış olsak duyduğu derin acıdan bayılabilirdi. Hemen kolundan tutup çektim, diğer mezarların arasından geçerek mezarlıktan çıktık. Hâlâ ağlayıp duruyordu. Türü sözlerle onu avutmaya çalıştım. Başka olanak yoktu çünkü. Evet, benim bu anne özlemim Durmuş’un bu öyküsünü de anımsatmıştı bana.

Günler köyde, doğanın bağrında akıp gidiyordu. Bu arada arkadaşlarımla da zaman zaman buluşup ders çalışıyor, birlikte köyü geziyor-

duk. Bu gezilerimde çevreyi daha iyi tanımış oluyordum.

Bazen de bir başıma otların, çayırların üstüne uzanarak göğün maviliğine dalıp cırcır böceklerini dinleyerek uyukladığım saatlerim oluyordu. Akşamları yıldızlara bakmayı da çok severdim. Köyün göğü sessizlikle örülmüştü adeta. Düşünür, “Bir çocuk nedir ki şu sonsuz evrenin içinde?” diye söylenirdim içimden.

Birinci Dünya Savaşı yıllarında köyün yüksekçe tepesine Erzurum’dan gelip yerleşmiş ve komşumuz sayılan bir çiftçi aile vardı. Erkenden kız, erkek ellerinde kalıç, bağ makası v.b tarım araçları, önlerinde heybeli eşekleriyle tarla, bağ ve bahçelerine koşup giderlerdi. Çok bencil olmalarından mı, nedir bilmem köyde onlara “Yıllankırkanlar” denirdi. Çalışkanlıklarına diyecek yoktu doğrusu.

Köydeki yaşamımdan şu ayrıntının da benim için çok önem taşıdığını belirtmeliyim: İçinde oturduğumuz özün kıyısındaki okulun köyün içine doğru giden bir yolu bulunmaktaydı. Bu ana yoldan gidilince köy şöyle-böyle yarım saat çekerdi. Bir müddet hafif bir yokuş çıkardınız, yokuşun çok yüksek olmayan sırtında eski bir kulübe gibi biraz yüksekçe, pencereleri bol, camları çok ve iki katlı küçük bir ev bulunmaktaydı. Sık sık dikkatimi çekerdi bu ev. Gün batımında gurubun ışıkları bu evin camlarında yeni bir ateş yakar, ev alevden bir ışık halinde yansıyarak çevreyi ve mavi göğü yaldızlardı. Zamanla şöyle bir algı da oluşurdu bende: Sabah güneş doğarken ve akşam usul usul inerken güneşin kana yakın rengi bu evi bir saraya çevirirdi adeta. Ben “İşte masallardaki saray!” derdim çevresinde başka bina bulunmayan bu tek eve. Bu hâl düşlerimi tu-

MASALLARIN ANASI GİBİ M. GÜNER DEMİRAY

tuşturur, beni şiirsel bir kata çıkarırdı. Hayal evimde düğün kurardım. Çocuk gönlüm yaşama sevinci içinde kanatlanırdı sanki.

Bu evde tek başına bir nine otururdu. Gözlerinde gözlük, başında yaşlılara uygun bir eşarp, sırtında koyu mor menekşeli bir pazen entari, entarinin üstünde siyah bir hırka, bacaklarında siyah bir uzun çorap bulunurdu hep. Yaşlılık lekeleri sarmış yüzünde iyiliğe, yardıma hazır bir ifade vardı. Kimselerle konuşmazdı pek. Belli ki, kendi içine kapalı sessiz ve dingin yaşıyordu. Kimsenin üç koyununda, beş keçisinde değildi. Akşam iyice bastırınca perdelerini indirir, gaz lambasını yakardı. Evinin altındaki ahırında bir ineği ile onun bir küçük danası olduğunu anımsıyorum. Her sabah ineğini saçar, köyün sığırina katar, gelirdi.

Bir sihirli nine miydi bu ya da bir masal anası mıydı?... Sanki dünyanın bütün masallarını dürüp bohçasına koymuştu. Belki her gece gaz lambasının ışığında bohçasını açıp masallarla konuşuyordu; masal kahramanları onu ana biliyorlar, ona dertlerini bir bir döküyorlardı. Şafak atınca nine onları toplayıp tekrar bohçasına koyuyordu sanki. Evet, nine bir masal anası gibiydi.

Bu ev ve nine böyle canlanıyordu hayalimde.

Sonra ağabeylerime gelen velilerden işittiğime göre, Nine Birinci Dünya Savaşı sırasında eşini ve yakınlarını yitirmiş, bu da acımasız düşmanın eline tutsak düşmemek için kaçıp bu köye gelmiş ve buraya yerleşmiş. Şehit oğlundan dolayı aldığı küçük bir emekli maaşıyla geçinip gidiyormuş.

Bu evi de, ineği de biriktirdiği küçük miktardaki parayla satın almış.

İşte okula giderken, lojmanın penceresinden bakarken, derenin başında dikilirken ninenin çiçekli, çimenli yol kenarındaki tarihi bir Çin kulesini andıran bu evine bakar, nineyi sanki gözlüğünü takıp masallarla nasıl söyleşi yaptığını, odasında hangi sihirlerinin at koşturduğunu yaratırdım düşlemimde. Yine de boş durmaz ara sıra “Belki Kırmızı Başlıklı Kız’ın da ninesi olabilirdi o!...Belki de yazıdan yabandan topladığı ot ve çiçek nektarlarıyla bir ölümsüzlük şurubu da hazırlıyor olabilirdi. Hele bir gün doğsun, hele bir güneş dağların ardına inmeye başlasın bu anlarda tutuşan camlarından süzülen kadeh kadeh alevli lokman iksirini sunsun da gör!” gibi kurgular üretir dururdum kendi kendime.

Bir gün Süleyman öğretmen ağabeyimi yemeğe çağırdı. Gittik. Sofraya tereyağlı bulgur pilavı, yoğurt, ayran, yufka ve ardından meyveler geldi. Onlarla beraber, ağabeyim, yengem ve ben iştahla yedik bu getirilenleri, sonra teşekkür edip kalktık sofradan. Özellikle tabaktan yufkayla pilavı alıp yemesi, üzerine yoğurt alınması ya da ayran içilmesi ne hoş bir şeydi. Anadolu’nun vazgeçilmez bir lezzetiydi bu. Bu yüzden bu pilav ve yoğurdun tadı damağımdadır hep.

Köyde unutamayacağım arkadaşlar da edinmiştim. Hâlâ şimdi belleğimde kalan bu arkadaşlarla bazen konuşur, söyleşirim içimden.

Köyde ağabeyimlerle oturmaya gittiğimiz tanıdık aileler, onların çocukları anılarımın baş köşesinde duruverirler öylece.

MASALLARIN ANASI GİBİ M. GÜNER DEMİRAY

Bu yılın eğitim-öğretim döneminin sonuna gelmiştik. Karnelerimizi aldık. Öğrenci arkadaşlarımın kimisi sevinçli, kimisi üzgündü. Ben sevinçli idim; çünkü üçüncü sınıfa geçmiştim.

Köy okulu, mayısta yaz tatiline gireceği sırada annem geldi ilçeden. Dünyalar benim olmuştu o gün. Sevinçten dört köşeydim. O zamanlar Kızılırmak üzerinde köylülerin gidip geleceği bir köprü yoktu. Köye gelenler öbür geçeden ücretle kayık tutarak köy tarafına geçerlerdi. Annem de bu şekilde gelmişti. Annemin gelmesinden beş gün sonra, yani mayısın sonuna doğru köy okulu kapandı. Birkaç gün sonra da Ağabeyim bir at arabası tuttu. Ben de arkadaşlarıma, nineye sarılıp veda ettim.

Ertesi sabah okulun önüne gelen arabaya yüklerimizi koyup doluştuk. Araba bizi Kızılırmak'ın iki kıyısının birbirine en yakın olduğu yere getirdi. Büyükçe bir kayık ayarladı ağabeyim. Önce atlarla birlikte araba kayığa alındı. Sonradan da biz yerleştik.

Kayıkçı yavaş yavaş kayığı hareket ettirdi. Sonra akıntıya doğru belli bir hıza ulaştı.

Kızılırmak bulanık ve coşkun akıyordu. Baharın karlarını yutan Kızılırmak'ın su düzeyi yükselmiş, derinliği artmıştı. Manda gövdesi gibi akan sular insanı korkutuyordu adeta. Ben de bu sırada köye, köyün insanlarına, dağın taşına el sallayıp haykırarak:

“Anılarıma yuva kuran ey köy, ey köy okulum, ey sevgili arkadaşlarım, ey dertleştiğim dere (öz suyu), ey masal ev, ey masal evin masal anası hoşça kalın!... Huzurla kalın!... Güneşle kalın!... Artık köye dönmeyeceğim ben, çünkü anne özlemi beni bırakmıyor uzak yerlere, bunun için bucağımın (nahiyemin) okulunda, annemin yanında okuyacağım. Hoşça kalın, güneşle kalın!...

Yaşasın hayat!... Yaşasın bahar!...” diye seslendim.

Karşı kıyıya kırk dakikada geldik. Atlar ve araba kayıktan çıkarıldı. Ana yolda arabacı atları arabaya koşturdu tekrar. Kayıkçının ücretini ödedi ağabeyim. Sonra yükleri koyup atladık arabaya, arabacı bir kamçı salladı atlara, “Ver elini ulu bucak! (nahiye)” dedi, yürüdü hemen araba.

BİGA- DENİZATİ- EKİM 2025

Mengene

SABİHA HANCI

İhan Berk'i anımsatmak için bu dize
"Kendimi sana bir iç deniz diye tanıttım"
bir yükselip bir alçalan
beni çepeçevre sarmalayan
bu dağların ve değişken gökyüzün
bir mengene
depderin, hırçın sularımı zapt etmek isteyen
Oysa seni aynalayan da bu içli suyun yüzeyi
dahası araya araya bulup çıkarıyor
fütursuz ve fazla çocuk ellerim
yüzünün atlasını,
eteklerini yırtarak uğuldayan,
eğri büğrü bir geçmişin

suretini hışırdatan bu sert rüzgarlar,
ölü zerreciklerini suyuyla suyuma boşaltan bu dereler
bu toprağın, dağların, vadilerin
bu hercü merç hali coğrafyamızın

bir ekinoks gecesinde pür pak bir düşün tılsımı
pejmürde bir nakaratla diline pelesenk ettiğin
ve mimiklerinde inatla kasılan
plastik bir gerçekliğin aortunu çatlatacak
derken
alıp magmaya fırlatıyor ölçeksiz ve kekremsi kuvvetin

şşşş...sessiz ol ey mengene
beni kavra ve içime karıştır sırrını
demirden kollarının
gevşet yılları içimde bir kördüğüm olan
ruhumun kozası bu gövdem
ve nihai tekamülü, barındığı zaman
yarıldı !
yeli kovanlayan bacaksız bir akrep
alıp kalbime batırıyor
bir gül dalı zarif boynunu bükerek
kana kana içmek istediğim ağzın
büsbütün tanımlıyor açık yaralarımı
ve dilinle soyuyorsun, geçmişimin, çürük, tatsız
ovalarını
coğrafyamızın anakronik çağı bitiyor,
alnını iniyorum gözlerinin kuyusuna varmak için
göğsünde sarp uçurumlar var
sesimi yankılayan
nadasa bırakılmış o sesler, yeni bir dil buluyor kendine
Islak ve sımsıcak çıkmak istediğin ırmağımın kıyısında
demirlenmiş yerden uyanan esrik haz
soluk soluğa bir balık
ten tene vuruşabilir
ölebilir
kaygan yolunda zamanın

SABAH AYDINLIĞINDA

SEVGİ EROL ÖÇAL

Bir sabah duyacağız dağların sevincini bir sabah yemyeşil kırların narin çiçekleri açacak
Saracak tüm çimeni yeşili
Eriyecek karlar doruklarından akıp dağların karışacak nehre nehirler denize
Bir sabah her dilden çocuk gelip bir araya uyandıracaklar güneşi
Saracak günün kızıl rengi tüm evreni
Çocuklar her dinden gelip bir araya birlikte
Bir sabah kuşluk vaktinde seslendirecekler insanlığın hüznün kokmayan türküsünü
Tüm kuşlar selam duracak mavinin atlasına çırpıp kanatlarını
Uçacaklar Özgürce kafessizvurgunsuz
Bir sabah çınlayacak kulaklarımız gürül gürül bir suyun sesiyle ve de çocuk gülüşleriyle
Kaşları çatılmadan gözleri kaygısız gülecek çocuklar yayılacak gülüşleri silip kederi
Bir sabah baharı kucaklayacağız tüm dünya çocuklarıyla birlikte
Bir sabah
Sabah aydınlığında...

kendimi kazdığım derin

BEDRİYE KORKANKORKMAZ

ben bir mezar değilim
her gece içime gömüyorum kendimi
sözcüklerim sustukça
kanıyor geçmişin yerini bilmeyen yaraları

çocukluğum bir çukurun dibinde
ağlamayı unuttuğum yerde kaldı
bir kadının gülüşünden iğrilmiş duvarlara
adımı yazdım harf harf kazıya kazıya

korkmadım karanlıktan
karanlık benim evimdi
üzerine güneş doğmayan her sabah
biraz daha öğrendim yaşamayı terk edişten

ben toprağı kazmadım dostum
kendimi kazdım
tırnaklarım kana bulandı
hâlâ diri bir haykırıştım
gömülmeye hazır olmayan

dilimi kanla yıkadım
sustuğum her şeyi konuşmasın diye
merhameti bir ceket gibi giydim
soyunamadım yıllarca

gece çöktükçe
kendimle biraz daha tanıştım
benliğimin isimsiz odalarında
annemin bakmadığı aynalara baktım

bir kuyuya düşmek değildi derinlik
ben kuyuyu kendimde oyduam
kendi mezar taşımı yazdım:
"yaşarken kendini gömenler için"

şimdi sor bana
kim öldü bu diye
ben miyim konuşan, geçmişim mi
yoksa hiç doğmamış hâlim mi

Hâlâ Buradayız

ŞAHİN ÇINAR

Sözcükler dağıldı.
Turnikeler sıkıştı içimde.
Kartım gecenin ağzında takılı.

Sevgilim, bu saatte her düşünce bir gecikme anonsu.

Yatağın kenarındayım.
Konuşmadığımız şeyler
odanın içinde yer değiştiriyor.

Hangi sokakta bıraktık son cümleyi?
Hangi köşeye sakladık
"her şey yolunda"yı?

Hâlâ buradayız, diyoruz.
Duvar yankılanıyor.

Apartmanlar gecenin altında eğiliyor,
lambalar migren gibi titriyor.

Adımlarım kapıda birikiyor –
eski borç defterleri gibi.
Yarım sorular,
kapı aralıklarında unutulmuş itirazlar.

Sen o açık pencere.
Rüzgâr giriyor.
Cümleler birbirine çarpıyor.

Şehir omuzlarını düşürdü gecenin altında;
biz de içimize çöktük.

Tam da dağılacakken
parmak uçların
alarm sesi gibi değişiyor zamana.
Bir şey yerinden oynuyor.

Ama turnikeler durmuyor.

Dünya sarsılmıyor.
Sadece biz
devrilmemek için
birbirimize yaslanıyoruz.

Nihil

lokman kurucu

ÜMİT YAŞAR IŞIKHAN

Son yıllarda okuduğum en ilginç şiir kitaplarından biri, belki de ilki Kurucu'nun son şiir kitabı. Yıllardır bu ırmağın kıyısında yaşayan bir şair olarak kitabın beni şaşırttığını da itiraf etmeliyim. Biz kuşak olarak kelaynak kaldık; sistemle mücadele edip sevdâ şiirleri ile boğuşurken, genç kuşak öncelikle boğuşmada silah olarak kullanacak sözcüklerin içindeki gizil gücünü keşfediyordu. Bizden daha cesur atılımlar, ifade seçenekleri yakalamış ve hiçbir şeyi umursamadan şiir dünyamızda hayatını ve duygularını, düşüncenin sonsuz derinliğinde çok katmanlı anlamlar ve anlamsızlıkları da kullanarak şiir dünyamızı zenginleştirdiklerine tanık olduk.

Özel bir şairin özel söyleminde sıkışan değil, birbirine sığınan ama birbirine yetmeyen sözcüklerin görünür hale geldiğine şahit oluyoruz. Yaratılan anaforun kıyısına sığınan, haykıran ama kendi sesinde yeniden dünyaya gelen şiirlerin elinden tutuyoruz.

Şair bu kitapta yok. Şair, aslında kendi içinde yavaş yavaş büyüyen bir uçurumu tanımlamak adına sözcükleri mekanlara dönüştürmekle uğraşüyor. Simgelerin dışıl özelliğini renge dönüştürerek portakalın kalıbında yeni bir dünyaya yaptığı yolculuğa bizi de katarak yorgun argın yürüyor. Hiçbir şey düşünmeden ve anlamadan içinde kaybolan yeni bir dünya ve yeni bir koza oluşturma'nın büyüü kırılmalarına doğru okuyucuyu da bırakıp gitmektedir.

"Nihil", şairin çapkın, yalnız, yoksul, hiçbir şeyi önemsemeyen yalnızca kendi içsel yalnızlığında betimlediği Tanrıya okuduğu şiirdir.

Belki de itiraf kadar ince bir ip üzerinde yürümektedir. Uzun bir yolculuğun dondurulmuş karelerinde her şey var veya hiçbir şey yok gibi. Yokluk, insanın en korkunç rüyası olmasına rağmen

men sevgili Lokman Kurucu bu yapıtı ile yarattığı atmosferde kendisi ile birlikte yaşadığı coğrafyanın yapısına uygun betimlediği ruhsal söylemleri yaşamaktadır.

Yıldızların yorgan olduğu dümdüz bir alanda kullanacağı sözcükler de dümdüz ve uzun kanatlı kuşlardan kalan izleri taşıması gerekirken, hayallerinde kurguladığı dağların, dikey isyanların çığlıklarına uzatan sözcüklerini de bize doğal bir veri olarak sunarken, kendisi de bir köşede bize şaşarak bakmaktadır.

Mevsim, Güneydoğu'nun kuruyan hayallerinde annesinin suskunluğunu veya bakışındaki çığlığa mahkum olmuş tarihsel bir rüyada gezerken, kuşların ayaklarından kanadına kadar uzanan bir serinliğin rüyasından çıkmak ister.

İçinde yaşadığı kurak ovalar ile yeşilliği saklayan dağların bulutlarında uyanmaktadır.

Portakal, şairin bilinçaltında sakladığı ve Tanrının başka adı gibi sırtında taşımaktadır bu imgeyi. Tanrıya söylemediği ama istediği şeylerin anlamı içinde anlamsızlığı da saklayarak okuyucuyu bir define avcısına dönüştürmektedir.

Uzak bir rengin ve kokunun misafiri olunca, düşüncelerine yapışıp kalan o büyüü rengin özlemi içinde hayallere dalar şair.

Kısa ama anlamlı belki de anlamsızlığın çırpınışı içinde ayaklarını denize verirken, içindeki kaçak bireyi de yanında taşımaktadır. Tekil söylemden çoğul olasılıklar yaratırken, uysal bir çocuk gibi kendi içinde çoğalarak gezmektedir.

"Denizi değil, denize bakışları seyrederdin, Nihil de seni"

Şair ovada yaşarken, kullandığı sözcükler genellikle mekânsal düzlemde uzun boylu, dağlarda yaşayan insanların ifade yöntemi de yüksek sesle betimlemekte. Kavga eder gibi tırmanan çığlıklara sığır, çünkü şair yaşadığı coğrafyanın, mekânın uzamsal çığlığını veya tam tersi derin sessizliğini saklar veya taşıdığını görüyoruz. İşte bu çerçevede kullandığı sözcükleri, sese dönüşen mırıltıları, ovadayken yarattığı dağarcık eleğinde uzun ve tek düzeyken, sırtını dayadığı dağları imlemekte aslında.

Şair, şiirinde yüksek tonda kırılmalar, çığlıklar ve tanımsız bir ömrü, hiçbir şey yokmuş gibi, bir çocuk uysallığında bizimle paylaşmaktadır. Aslında “Nihil”de arı kovanının kıyısında Tanrısal söylemlerden yorulduğu için kendi içindeki dört duvardan ve penceresi rengarenk bir dünyadan geçişin anlamsızlığını; bala / sözcüklere dönüştüren ve bütün anlamsızlığa rağmen anlamın peteğin farkında olan çok zeki bir imge avcısı/ kurgucusu ile tanıştırıyor.

Kendisi mutlu değil, Tanrı da mutlu değil. Susuyor, içindeki söylemleri parça parça sözcüklere, seslere bölüyor. Belki de seslerin içindeki kırılganlığın farklı seslerini yakalamaya çalışıyor ve bunu da başarıyor...

“NİHİL” mutlaka okunması gereken son yılların en önemli şiirlerini saklamaktadır. O ilginç şiirleri, derinlerdeki müziği, çığlığı ve masallardan geriye dönen anlamsızlığın düşünsel, imgesel güzelliğini okuyucu kendi keşfetsin diye örnek dize/şiir yazmıyorum.

Siz ruhunuzun şarkısını, anlamını ve anlamsızlığını “NİHİL”de bulunuz. İyi ve içsel yolculuklar diliyorum.

ÖMÜR KUMAŞI

GÜLSÜM IŞILDAR

Kalbimin en kırıışık yerinden
Ütülemeye başlıyorum hayatı,
Söylenmedik ne varsa
Düş üşüten yorganda saklı,
Gözlerinden aldığım ayrılık rengi
Henüz umudu örselemedi
Tanrının bıraktığı boşlukta sallanıyor
Yanlışlıkla kaydığım kaburga kemiği...

Zaman aralarken gözkapaklarını
Dilimin üstünde dans eden harflere
Yetişmek için konuşmadan koşuyor
Kuşlarla taşları biriktiren ağaçlarla
Köşe kapmaca oynayan sözcükler....

Kör bir makasa diz çökmüş
Kendine katlanamayan ömür kumaşı,
İnsan yanımı anımsatıyor
Acemi bakışlar biriktiren sokaklar
Kurumuş nehir yatakları ve
Ağzımın yarasıyla yürüyen
Kalbimin ayakları...

Uyuyup uyandıkça
Tuzun sabrını eriten kalbim
Aksak hüznler bastonu
Elini tuttuğum çiçekler
çocukluğumun pembe ruhu,
saçlarımı kuşlara kiraladım
bir avaz cıvıltı umudu...

KENDİNE KATLANMAK

HASAN ÇELİKKOL

Engerek zehrinden daha ağır tutsaklık
Yırtıcı kuş sürüsü dört yanımız
Kim bilir bunu kaçınıcı kez söylüyorum
Baş ağrılarım çoğalıyor bu yüzden

Tehlikeli saklambaç oynanıyor yollarda
Asasını yere vuran bir peygamber de yok
Kimse görmüyor, kırmızı tozlar yağıyor üstümüze
Zehirli oklarla delik deşik oluyoruz

Dağlar çok yakın, sular çok uzak, kış gelmiş
Kedi cesetleri duruyor çöp bidonunun yanında
Unutulan bir kelime olmuş mutluluk
Bu yüzden her akşam sarhoş dönüyorum eve

Gecenin bir vakti sokaklar çok yalnız
Birbirine benzeyen bir gündeyim
Pencereme bakanlar, şair uyumuş diyordur mutlaka
Oysa dizeler kuruyorum ben tehlikeli kelimelerle

Çerçevesi kuşlu bir aynada yüzüm bana bakıyor
Sonsuz boşlukta şimdinin kederli bir cenini gibiyim
Bir günden her güne, adalet ne zaman gelecek diye
soruyorum
Rüya değil gerçek bu, tutsaklığa hiç alışamadım

MASADA KALAN ÇAY

AHMET YILMAZ TUNCER

Kendi hayatı gibi demlenmiş
Bir bardak çay duruyor
Masanın üstünde
Kendi de masanın başında oturmuş
Ne oldu o anda kendi bile
Bilmiyor bakışları uzaklara dalıyor
Bardaktaki demlemiş çay gibi
Kendi hayatı da yılların içinde demlenmiş
Herkes kendi hayatının bahçesinden bakar
Geçip giden yıllarına ve hatırlar
Annesinin anlattığı masalı hatırlar gibi
Hayatın içinde
Olan canavarları devleri hatırlar
(belki annesini hiç görmedi tanımadı bilmiyor ya da
annesi ona hiç masal anlatmadı bilmiyoruz bunu sadece
hayatın o yanı biliyor)
Her baktıkça kendi bahçesinden
Hayatına bakar durur
Ve zaman geçmiştir
Çay artık masanın demirbaşdır
Dokunamaz ona kalkar
Ayağa biraz daha yolu kalmıştır
Yürür yürür gider
Hep kendince
Gittiği gibi

Telli

VERDA ORAL

*Gün biter gülüşün
kalır bende*

Kalmasın
ödeyemem üstünü
seviveririm tekrar
alışır da
hep yanımda isterim
içeyim kana kana
kara orman meyvelerinden
o gözleri
dışarı çıkmış
tüm organlarıyla
bir bitkinin çaresizliğinde
ararım sonra
gülüşün nerede

mağara duvarlarında
resimlerimiz
elinde mızrağınla kovalarken beni
ve köpeklenerek sürek avlarında
anca
cesedine rastlarsın
rüyalarımın
artık içinde sen olmayan
metruk ormanlar bodrumunda
İstiklal 'in

kitapçı raflarında
görürsen beni selam ver
kervanların normalde uğramadığı
ve orada
takılırsa peşine bir Telli bulut
bil ki benden çaldıklarındandır

sıkıştırmak mengeneyle suratını
koparıp gamzelerini yanaklarından
yeniden ellerimle şekil vermek
tekrar sevemeyeceğim hala getirip
ne kaldıysa gözlerinde
bana dair keyifli
başına dikmek bir tabur umudu

ve çözmek antik gizemini
yarım kalmış şiirlerin
parça parça
yüzlerde
çölleşirken gülüşler

MOREL'İN BULUŞU'NUN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ VE BOŞ ŞEKER AMBALAJLARI

M. ÖZGÜR MUTLU

Görülen, duyulan, kokusu alınan, dokunulabilen (ancak ruhsuz ve kalıplar dışına asla çıkmayan) insanların arasında olmak ancak bunlar tarafından asla görülmemek, duyulmamak, bilinmemek, umursanmamak... Nesneleri dahi hareket ettirme, şekil verme, onların yerini değiştirme yetisinden mahrum olmak; kısacası nesnelerin bile varlığımıza kör oluşu... Nasıl bir duygudur? Bunu bilmiyor muyuz?

* Kapak görseli 1967 yılı Fransız yapımı L'Invention de Morel isimli filminden bir sahne.

Adolfo Bioy Casares'in, Borges'in önsözüyle başlayan ve Borges'e ithaf ettiği Morel'in Buluşu isimli öyküsü bana çocukluğumuzda oynadığımız bir oyunu hatırlattı. Çikolata ya da şekerleri yer ve sonra sanki içi hala doluymuş havası verip ambalajı eski haline getirir ve arkadaşlarımıza ikram ederdik. Bunu çoğu kez mutlulukla kabul edenler, şekeri ellerine aldıklarında hisyrtıyla eğilip bükülüşünü görüp kandırıldıklarını anlardı. Karşımızdakinin şaşkınlık ve kızgınlık derecesine bağlı olarak kahkahalarımızın avarı da değışirdi. Casares'in Morel'in Buluşu'nda yarattığı dünya ve sonsuzluk tasavvurunun da bu oyunumuza benzediğini düşünüyorum. Kaydedilebilecek tüm yönleriyle tekrar oluşturulan nesne ve canlı kayıtlarının dünya üzerine yansıtılarak bir araya getirildiğinde o anki duygulanımlarının aynı şekilde oluşup oluşmadığını bilemiyoruz ancak bu görüntülere maruz kalan insanlarda ve kahramanımızda boş şeker ambalajı etkisi yaratacağı kesin.

Ölüm cezasına çarptırılmış bir kaçak olan kahramanımız sonsuzluğun ve boş şeker ambalajlarının yıpratıcı döngüsüyle sınanıyor ıssız bir adada. Etrafında olup bitenlere çok uzun süre anlam veremiyor. Gördüğü, duyduğu, dokunduğı, kokusunu aldığı şeylere ve âşık olduğı kadına bir türlü kendini gösteremiyor. Çaresizliğı öyle derin ki perdeleri bile çekemiyor; çünkü perdeler aslında yıllar evvel algılayıcılar tarafından kaydedilmiş perdelerin sonsuz döngüdeki biçimleri, görünimleri. Şöyle diyor: "O kadar güçsüzdüm ki, onları kımıldatamıyordum bile; bazı mezarları süsleyen taş perdeler kadar ağır ve katı görünüyordlardı bana."

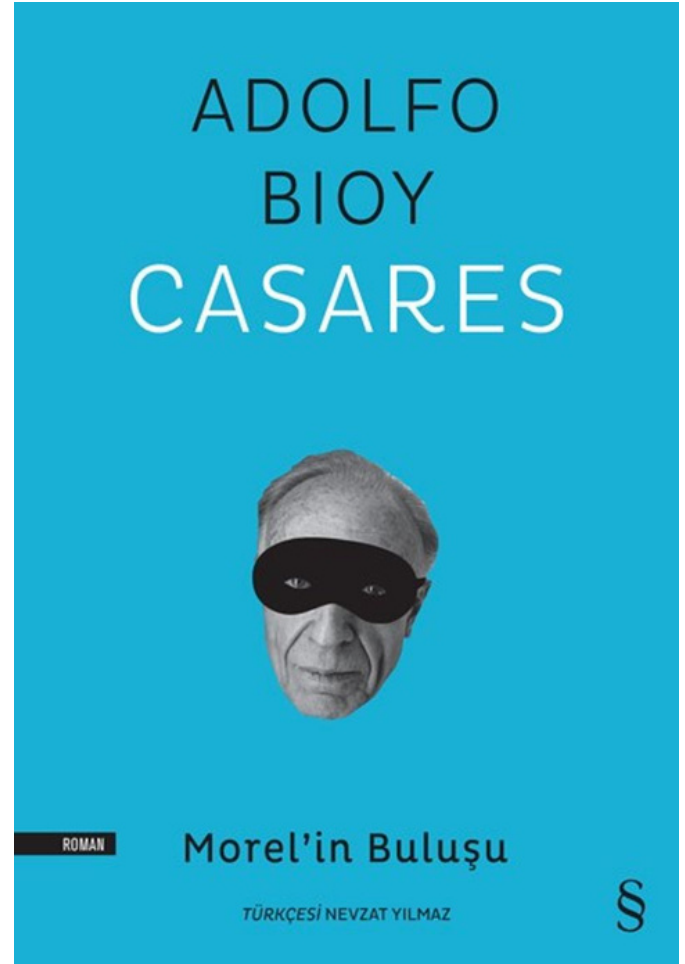
"Elektrik düğmesi, açılmayan sürgüler, çekilemeyen perdeler: Çok uzun zaman önce kapılar için söylediğim şeyler, sürgüler ve elektrik düğmeleri için de geçerlidir: Sahne kaydedilirken kapalıysa, yansıtıldığında da öyle kalmak zorunda. Aynı nedenle perdeler de açılmıyor."

Adada gördüğü bir kadına âşık oluyor ve onu günlerce uzaktan gözledikten sonra ona kendini fark ettirmeye çabılıyor. Nafile çırpınışlar sonunda kendini onun önüne bile atıyor fakat yine de ilgisine mazhar olamıyor. Kadın ona yok muamelesi yapıyor. Yaşadıklarına bir sürü açıklama getirmeye çalışıyor, ölmüş olabileceğini bile düşünüyor, ta ki adada âşık olduğı kadın olan Faustine'e onun yanında gördüğü Morel isimli bir adamın da saplantılı bir aşk duyduğı ve aşkının sonsuzluğu ve ölümsüzlüğünü sağlamak için yaptığı buluşu öğrenene kadar. Morel, Faustine'le sonsuza dek bir arada kalabilmek için görüntüleri, sesleri, kokuları ve hatta hisleri kaydedip yansıtılabilen bir icat yapıyor, çekim yapabilmek için adayı ayarlıyor, Faustine ile birlikte bir grup insanı da habersizce düşlerine ve takıntısına alet edip adadaki günlerini kayda alarak onları sonsuzluğa mahkûm ediyor. Sonsuz dönüş ancak kahramanımız artık sadece görüntülerin cirit attığı adaya gelip, düzeneğı fark edip, üstüne üstlük aynı kadına âşık olup, sonunda bir yolunu bularak kendi kaydını da dönen filmin içine monte ederek kendini de içi boş şeker ambalajlarından biri haline getirene kadar sürüyor. Hikâye kahramanımız açısından platonik aşklardan ya da ne yaparsa yapsın sevdiği adamın/kadının gözüne görünemeyen umutsuz aşkların hikayesinden pek de farklı değil durum. Ancak mekânın, çevrenin, doğanın da onu umursamayan sonsuz döngüleri göz önüne alındığında daha umutsuz bir hal alıyor kahramanın durumu.

Yaşadığımız hayatta bazen siz de bu hikayedeki ölüme mahkûm edilmiş kaçaklar gibi hissediyor musunuz kendinizi? Bana bazen oluyor. Sonu gelmeyen bir tekrarlanış içindeymişiz, hiçbir şeye dokunamıyor, değıştiremiyormuşuz gibi hissetmek hiç ama hiç hoş değil. Daha da kötüsü şekillendirmek istediğimiz hayatın bizim müdahalemize, bazen tüm gücümüzle karşı koyuşumuza karşın bizi fark etmemesi, yokmuşuz

sürüp gitmesi olayın dramatik boyutunu daha da artırıyor. Sokakta çöp karıştırıyoruz, karton kutu topluyoruz, sabahtan akşama dek, kan ter içinde, bizi kimse görmüyor. Yoksa biz de Morel'in buluşu içinde hapsedilmiş varlıklar mıyız? Senelerce okula gidiyoruz, üniversiteden mezun oluyoruz, türlü sınavları geçip işe giremiyoruz ve yokuz, kimse görmüyor, değiştiremiyoruz. Tünelde, madende işçiyiz ve göçük altında kalıp ölüyoruz, kimsenin ruhu duymuyor, analarımızın çığlıkları da duyulmuyor, onlar da yok. Akıp geçiyor. Tecavüze uğruyoruz ve katlediliyoruz sessizce, kocalarımızın babalarımızın ellerinde can veriyoruz, yokuz artık, hiç olmadık ki. Tütünü traktörle götürüp bankanın önüne döküp ateşe veriyoruz, neredeyse kendimizi yakacağız, yine de kimsenin haberi olmuyor. Sesimiz hiç duyulmadı ki. Sokakta binlerle yürüyoruz, haberlerde yokuz; sanki sokakları doldurmamışız da evde televizyonun karşısında uyuklamışız. Günün birinde elimize bir şeker tutuşturdular onun da ambalajının içi boş çıktı. Perdeleri çekip görmemek, görünmemek istedik en azından, perdeler çekilmiyor, taşlaşmış. Hayatı değiştirmek tamam, kendimizi de gizleyemedik. Akşam oldu, sabah oldu ve yıllar geçti ama durum değişmedi. Casares şöyle yazmış: "...bu anlar bitince aynı anları yaşamaya yeniden başlıyorlardı, tıpkı sonuna gelmiş bir plağın ya da filmin durmadan yeniden başlaması söz konusuymuş gibi; fakat hiç kimse onları yaşayan insanlardan ayırt edemezdi." Yaşayan insanlardan ayırt edilemiyoruz. Sürgüleri çekemiyor, kapıları kapatıp açamıyoruz. Kendi yakınlarımıza dahi dokunamıyor, onların duyarlı dokunuşunu hissedemiyoruz çoğu zaman. Yaşamak bu mu olsa gerek? "Bir plakta için için duran şeyi, bir düğme çevrilip de fonograf işlemeye başladığı zaman ortaya çıkan şeyi yaşam diye adlandırmak gerekmez mi? Ve siz kendiniz, insanların yazgısını sorgulamadınız mı, eski soruları kurcalamadınız mı: Nereye gidiyoruz? İşitilmeyen

müziklerin plakta durması misali Tanrı bizi doğurtuncaya kadar nerede kalıyoruz? İnsanların yazgısıyla görüntüler arasında bir koşutluk görmüyor musunuz?" Elbette görüntüler: Bizi görmeyen görüntüler. Görüntülerle yaşam arasında bir koşutluktan ziyade, girift bir ilişki olduğunu görmek zor değil. Görüntüler her şey, gerçekler hiçbir şey. Sanal gerçeklikten ucuz paçavra gazetelerin ilk sayfalarına, sosyal medyadan haber kanallarının son dakikalarına kadar görüntüyle desteklenmiş bilginin algımızı köleleştirdiğini söylemek de abartı değil.

Ada hikayesinde çürümüş olmasına karşın hala yeşil görünen sulak bitkilerin, içi ölü balık dolu olmasına karşın sağlıklı balıkların yüzdüğü havuzun, kesilmiş ya da yıkılmış olmasına karşın ayakta görünen ağaçların, tüm katılıklarıyla ortaya çıkışına tanık oluyoruz. Gel-git periyotlarına göre çalışan aletlerin kayıtlarını günün farklı saatlerinde

gözler önüne sermeleri nedeniyle çift güneş ya da ay görüldüğü de oluyor. Kahramanımız bir an insanların yüzdükleri pırl pırl bir yüzme havuzunu izlerken ertesi gün pislik içindeki, hayvan leşleriyle dolu havuzu görüyor. Bu bizim televizyon kanallarına, gazetelere de çok benzemiyor mu? Büyük bir akvaryumun önünde oturmuşuz. Ağız hareketleriyle bizi hipnotize eden parlak pullu balıkların yüzüşlerini seyre dalmışız. Yosunlu ve hafiften bir leş kokusu da duyuluyor ama kaynağını göremiyoruz, bir yandan da güzel kokuları üzerimize püskürtüyorlar. Oysa şu yansıtıcı makine bir kapansa ortaya gerçeğin acı manzarası çıkacak. Suyun üzerinde salınan balık leşleri, berbat bir koku, kararmış su, kaçınılmaz olarak mide bulantısı. İnekleri otlamaya salmışız ve onlar da kafaları önde yeşil çayırda dolaşarak ağızlarının içinde bir şeyler geveliyorlar. Mutluyuz, ineklerimiz ne güzel otluyor. Halbuki yedikleri iki tutam kuru, dikenli çetiden başka bir şey değil.

Kaçkın mahkûm, ilk başlarda makineleri kapatmak için çok uğraşıyor ama başarılı olamayınca kendi görüntüsünü de kaydedip, bu süregiden akışın içine monte etmek istiyor. Oysa

Morel'in görüntülerin bir ruhu olduğu, duyuların düzenlenince ortaya ruhun çıkacağı varsayımı ne yazık ki doğru değil. Aynı zamanda Faustine'in bilincine kendi görüntüsünün işlemeyeceğini de biliyor ve gelecekte bu düzeneği keşfedecek insanlardan bunu yapmalarını -becerebilirlerse- rica ediyor. Görüntülere hükmedemiyor, sonsuz döngüyü durduramıyorsa, o zaman ben de onun bir parçası olurum mantığıyla hareket ediyor. Oysa çaresizlik içinde kendini de boş şeker ambalajına dönüştürmek onu Faustine'in görmesini sağlamıyor. Tek çaremiz bu fonografi ve diğer tüm alımları ve yansıtımları yapan makineleri kapatmak. İhtiyacımız olan şey çarkı kırmak ve döngüden çıkmak. İhtiyacımız olan şey gerçekler. Gerçekleri bozmaya ve yeni gerçekler yaratmaya yazarlar devam etsinler sadece. Hayatın ve otoritenin bize bunu yapmasına izin verdikçe görüntüleri izlemeye ya da görüntü olmaya devam edeceğiz. Bu sarmaldan nasıl çıkabileceğimizi bilmiyoruz ama iyi tarafından bakarsak nasıl yapacağımızı bilmemek içinde sonsuz yapılabirlik olasılığını da barındırıyor.

tılsım

SERKAN DOĞAN

halhalları koparsam tılsım bozulur mu
öyleyse size bahar ülkesinde eşlik edeyim
çıkırığı çekip çıkarsam ipsiz kuyunuzdan
ayrılmamak için bencil koynunuzdan
seramik sazlara ud duruşu yakışır
bu bir mahşer faslı, uyanın
bir dem olsun benim de adımı anın

ben şımarık hızımla nereye koşuyorum
tacınızın hükmü sınırlarımı aşıyor
size lââyık değilim, biliyorum, ama
bana sizdeki hazdan bir yansıma lâzım
yapay ışığı gezinir izinizde avizelerin
dolunaylar su taşır, evvelce kalbim yatışır nedense
ertesinde derinden içime sızan o sinsi doyum
her yudumda binlerce kez ölüyorum
korkuma yetişmenin aşkıyla, bir bilseniz
ne hâlde, hangi yolda yürüyorum

UNUTMABENİ ÇİÇEĞİ

(MYOSOTIS SCORPIOIDES)

CEMİL ER

Beni unut
Koş, büyüttüğümüz kırlara
Mutluluklarımız solmadan
Kokla son kez
Maviye bulaşmış şiirlerimi

Bakma ardına
Uzundur güzelliğe çıkan yol
Düşlediğin bir yaz yağmuruna bırak
Sakladığın gözyaşlarını

Unut beni
Durma, sarıl
Henüz açmamış yarınlarına

KARDELEN

(GALANTHUS)

CEMİL ER

Bir zemheri boyunca
Düşlerimle ovarım yalnızlığımı
Ilık sabahları duyumsarım
Buzların çıtırtısına karışan
Bir kar perisi sonatını

Tanımam kır çiçeği kahkahasını
Çocuk çılgılımdaki beyazı bilirim
Eğildikçe solan ömrümde
Ökse otlarının bıraktığı
Zehirli izleri

Yıllarca saklanabilirdim sizden
Yıllarca uyuyabilirdim
Bilmeseydim
Kabrimdeki kar sıcaklığımı

Bir zemheri boyunca
Sesini rengime doğru çekiyor zaman

Trompet

CİHAN DURSUN

Kıskanma gözlerimi
Kış beklemeye alışığım
Paçamdan giren soğuk, sıcak gözlerinden

Yokuşlara ev yapmasınlar
Oyulan toprağın da kendine göresi var
İyi bilirim, size düz olandır beni de bozan

Trompetini unutma çocuk
Ekip işidir bandoda çalmak
Yağmur yağarsa cilalar parlatırsın yeniden

Sırayı karıştırma sakın
Önce yağ sonra reçel sürülür
Başka sorun yok, ekmeği getiren varsa eğer

Kapıları çarpmadan çık
Arkandan bakan varsa irkilmesin
Keşkeleri koyma cebine, belkilere yer kalsın

Anne ütülü gömleklerin
Baban bakışlarla girme kavgaya
Çıkmaz kan lekesi ellerin evlerinden

Yakılan türküler sevdadır
Yakanı sormaz, anmazlar yananı
Yalnız ateşle avunur, seni anlamazlar

Yazarım orda burda
Unutması kolay dertler edinirim
Eskilerin üstüne örterim; bari onlar üşümesin

GÖKYÜZÜ MAVİ MAVİYDİ

BERRİN AKAR SU

Ahmet Hamdi'nin mavisiydi gökyüzü,
mavi, maviydi,
bembeyaz bulutlardan kartopu yaptığımız.
ne güzel günlerdi o günler, ahhh!..
Mavi maviydi, beyaz beyazdı.
dışarıdaki karanlığı, içimizdeki umut boğardı.
Şimdilerde mavi'ler Chagall mavisini,
buğulu beyazlı bir mavi.
içine hapsoldüğümüz bir cam küreden,
bakar gibi buğulu,
bakar gibi buğulu, beyazlı bir mavi.
Uzaydan bakanlara nasıl görünür acaba?
benim güzel ve yalnız dünya'm,
Samanyolu'nun mavi göz bebeği,
bence o da artık buğulu, beyazlı bir mavi.
Bukowski'nin 'Mavi Kuş'u yüreğimden
çıkma can atıyor son günlerde.
Ü. Y. Oğuzcan sesleniyor ben'liğime,
"İkimiz de aynı hücrenin maviliğindeyiz"
Duydun mu diyorum mavi kuş duydun mu?
kimsenin seni görmesine izin veremem.
Kendi ellerimizle yaptığımız cam küre içine,
hapsettik geleceğimizi.
Koca koca karbon ayak izlerimizi, bırak bırak,
yürüyoruz cehennem sıcakları içinde.
Yangınlar, depremler, kadın cinayetleri,
ölüm ile kol kola yaşıyoruz.
O kadar yorulduk ki üzölmekten,
kaybederiz diye yeniden,
yeni birini, bir can'ı sevmekten bile korkuyoruz.

CENGİZ BEKTAŞ

ŞİİR ÖDÜLÜ

“Şiir, insanın
kendine en yakın
olduğu andır.”

21 MART 2027

SON KATILIM TARİHİ

31 ARALIK 2026

BAŞVURU

| www.pamukkalefilarmoni.org

CENGİZ BEKTAŞ, ŞİİRLERİYLE GELECEĞE IŞIK TUTUYOR “CENGİZ BEKTAŞ ŞİİR ÖDÜLÜ” ŞARTNAMESİ VE KATILIM KOŞULLARI AÇIKLANDI

26 Kasım 1934 Tarihinde Denizli’de dünyaya gelen ünlü mimar, kültür insanı ve şair Cengiz Bektaş adına; Bektaş ailesi, Pamukkale Flarmoni Derneği Epiktetos Şiir Kulübü ve Denizli Mimarlar Odası’nın işbirliği, TYS Türkiye Yazarlar Sendikası ve PEN Türkiye Merkezi’nin katkı ve destekleriyle “**Cengiz Bektaş Şiir Ödülü**” düzenlendi.

Cengiz Bektaş'ın şiire ve şiir kültürüne verdiği önem ve Türkçemize gösterdiği titiz, arı ve duru dil kullanımı ödülde belirleyici ölçüt olacak.

Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu üyeliğinde bulunan Cengiz Bektaş, 1999-2005 Yılları arasında **Türkiye Yazarlar Sendikası** Başkanlığı görevini de üstlenmiş, **Uluslararası PEN Türkiye Merkezi**’nde ise uzun yıllar Yönetim Kurulu Üyeliği ve bir dönem PEN Türkiye Merkezi İkinci Başkanlığını yapmış, edebiyata katkıları nedeniyle de 2018 yılında **PEN Türkiye Şiir Ödülü**’ne layık görülmüştü.

Sanatçının Ulusal ve Uluslararası mimarlık alanındaki başarılarının yanı sıra, edebiyat dünyamızdaki emek ve deneyimiyle ülkemizin her yaşta nitelikli şair ve kültür insanına ışık olmaya devam etmesini ve adının sonsuza dek yaşatılmasını amaçlayan ödülün seçici kurulunda ise şu isimler yer alıyor: **Eray CENBERK, Hidayet KARAKUŞ, Turgay FİŞEKÇİ, Halil İbrahim ÖZCAN ve Halim YAZICI**

PAMUKKALE FİLARMONİ DERNEĞİ EPIKTETOS ŞİİR KULÜBÜ DENİZLİ MİMARLAR ODASI CENGİZ BEKTAŞ ŞİİR ÖDÜLÜ ŞARTNAMESİ

1. ÖDÜLÜ DÜZENLEYEN KURUM VE ÖDÜL ÖLÇÜTÜ

Pamukkale Filarmoni Derneği Epiktetos Şiir Kulübü ve Denizli Mimarlar Odası tarafından birlikte düzenlenen "Cengiz Bektaş Şiir Ödülü"nde, Cengiz Bektaş'ın şiire ve şiir kültürüne verdiği önem ile Türkçemize gösterdiği titiz, arı ve duru dil kullanımı belirleyici ölçüt olacaktır.

2. ÖDÜLÜN AMACI VE GEREKÇESİ

Şair, mimar, yazar ve düşünür kimliğiyle Türk kültür hayatına derin izler bırakan Cengiz Bektaş (26 Kasım 1934 – 20 Mart 2020), kendisini tüm bu kimlikler yerine yalnızca "ozan" sözcüğüyle tanımlamıştır. Yalın, özgün ve insancıl bir estetiğin temsilcisi olan Bektaş; Türk Dil Kurumu'nun Ankara'daki genel merkez binasının mimari projesini hazırlamış, TDK terim kollarında uzun yıllar emek vererek pek çok kavramı arı-duru Türkçeye dilimize kazandırmıştır. Bu Türkçe terimleri 106 kitabında, gazete köşe yazılarında, akademideki derslerinde, sunumlarında ve gündelik yaşamının her alanında akıcı biçimde kullanarak söz konusu terimlerin toplumda yerleşip kökleşmesini sağlamıştır.

BAŞVURU

www.pamukkalefilarmoni.org

Türkçe; diğer dillerde bir arada bulunması güç olan anlatım gücü, türetkenlik yetisi, deyim-deyiş-atasözü zenginliği, matematiksel yapısı ve yazıldığı gibi okunma özelliğiyle yazın dünyasına eşsiz olanaklar sunmaktadır. Bu üstünlükler, ödüle ayrı bir anlam ve değer yüklemektedir.

Bu ödül; Cengiz Bektaş'ın yaşamı boyunca benimsediği ve diğer büyük Türkçecilerle birlikte taşıdığı bu düşüncenin yayılması, parlaması, öne çıkması, gelişip büyümesi ve daha derinlere kök salması için düzenlenmektedir. Onun izinden yürüyen yeni ozanları desteklemeyi ve Türkçe şiiri bu anlayışla besleyip büyütme amaçlamaktadır.

3. ÖDÜLÜN ADI VE STATÜSÜ

- Ödülün resmi adı "Cengiz Bektaş Şiir Ödülü"dür.
- Ödül ulusal düzeyde, her yıl düzenlenmektedir.
- İlk kez verildiği tarihten itibaren süreklilik esasına göre uygulanır.

4. KATILIM KOŞULLARI

- 01 Ocak – 31 Aralık 2026 tarihleri arasında yayımlanan ve daha önce ödül almamış şiir kitapları ödüle başvurabilir.
- Ödüle son başvuru tarihi 31 Aralık 2026'dır.
- Seçici Kurul, uygun görmesi durumunda ödüle başvurmamış ve 01 Ocak 2026 – 31 Aralık 2026 tarihler arasında yayımlanmış bir şiir kitabını da üyeler aracılığıyla aday gösterebilir.
- Seçici Kurul, uygun görmesi hâlinde "Seçici Kurul Özel Ödülü" verebilir.
- Ödüllendirme; arı-duru Türkçe diline ve yazım kurallarına uyan eserler arasından yapılır.
- Yarışmanın ilkelerine, anlatım diline, amacına ve edebi koşullarına uymayan başvurular değerlendirmeye alınmaksızın elenebilir.
- Pamukkale Filarmoni Derneği Yönetim Kurulu ve üyeleri; Denizli Mimarlar Odası Yönetim Kurulu ve üyeleri; Seçici Kurul üyeleri ile bunların birinci derece yakınları ödüle aday olamazlar.

5. BAŞVURU BELGELERİ VE GÖNDERİM

Ödüle katılacak kitapların altı örneği, katılımcı ya da onun yetkilendirdiği yayınevi tarafından aşağıdaki belgelerle birlikte, elden veya posta aracılığıyla en geç 31 Aralık 2026 tarihine kadar belirtilen adrese ulaştırılmalıdır.

Başvuru paketi şu belgeleri içermelidir:

- Başvuru dilekçesi (ad, soyad, iletişim bilgileri ve yayınevi adını içerir)
- Güncel özgeçmiş
- Yayımlanmış kitabın altı (6) nüshası

Gönderim Adresi:

Murat ERDEM

Pamukkale Filarmoni Derneği Epiktetos Şiir Kulübü

Cengiz BEKTAŞ Şiir Ödülü Koordinatörü

Cafer Sadık Abalıoğlu Eğitim ve Kültür Vakfı

Sümer Mah. Çal Cad. No:78 – Merkezefendi / DENİZLİ

E-posta: h.yazici@pamukkalefilarmoni.org

6. DEĞERLENDİRME SÜRECİ

- Başvurular, son katılım tarihi olan 31 Aralık 2026 tarihinden sonra Seçici Kurul üyelerine iletilir.
- Gönderimden kaynaklanan gecikmeler başvuranın sorumluluğundadır; son başvuru tarihine kadar ulaşmayan eserler yarışma dışı kalır.
- Her üye eserleri bağımsız olarak değerlendirir; ölçütler dil yetkinliği, özgünlük, şiirsel bütünlük ve Cengiz Bektaş'ın estetik anlayışıyla örtüşme olarak belirlenmiştir.
- Seçici Kurul gizlilik esasına göre çalışır; müzakereler kamuoyuyla paylaşılmaz.
- Yeterli sayıda nitelikli eser bulunmaması hâlinde ödül o yıl verilemeyebilir.

BAŞVURU

www.pamukkalefilarmoni.org

7. SEÇİCİ KURUL VE KARARLARI

- Seçici Kurul kararları salt çoğunlukla alınır ve kesindir; kararlara itiraz hakkı bulunmamaktadır.
- Seçici Kurul gerekçeli ya da gerekçesiz karar açıklama hakkını saklı tutar.
- Çeşitli nedenlerle kurul üye sayısı azalırsa, kalan üyeler oy birliğiyle yeni üyeler seçebilir.

8. ÖDÜL İÇERİĞİ

- Seçilen eserin sahibine Denizli Mimarlar Odası tarafından 35.000.-TL tutarında maddi ödül, ödülün duyurulmasından itibaren otuz (30) gün içinde ödenir.
- Pamukkale Filarmoni Derneği Epiktetos Şiir Kulübü; ödül heykelciğini, beratı (sertifikayı) ve her yıl değişen çeşitli ayni armağanları ayrıca takdim eder.
- Seçici Kurulun gerek görmesi hâlinde bir diğer katılımcıya "Seçici Kurul Özel Ödülü" plaketi verilir.
- Ödül kazananı 1 Mart 2027 tarihinde kamuoyuna açıklanır.
- Ödül takdimi, "3. Uluslararası Denizli 21 Mart Dünya Şiir Günü – 2027" programı sırasında gerçekleştirilir.
- Ödül alacak kişi ya da kişilerin yol ve konaklama giderleri düzenleme komitesi tarafından karşılanır.

9. YAYIM VE TANITIM HAKLARI

- Düzenleyici kurumlar, başvuran eserlerin adını, yazarını ve yayınevini kamuoyuyla paylaşma hakkını saklı tutar.
- Ödül alan eser, düzenleyici kurumların etkinlik ve yayınlarında tanıtım amacıyla kullanılabilir; telif hakkı her koşulda yazara aittir.
- Başvuru yapılması, bu maddenin kabulü anlamına gelir.

10. ÖDÜLÜN VERİLMEMESİ

- Seçici Kurul, başvuruların nitelik ya da nicelik bakımından yetersiz bulunması hâlinde ödülü vermeme hakkına sahiptir.
- Bu durumda karar, ödül açıklama tarihinde kamuoyuyla paylaşılır.
- Ödülün verilmediği yıllarda ödül miktarı sonraki yıla aktarılmaz.

11. SEÇİCİ KURUL

Eray CANBERK, Hidayet KARAKUŞ, Turgay FİŞEKÇİ, Halil İbrahim ÖZCAN, Halim YAZICI

12. GENEL HÜKÜMLER VE YÜRÜRLÜK

- Bu şartname, Pamukkale Filarmoni Derneği Epiktetos Şiir Kulübü ve Denizli Mimarlar Odası Yönetim Kurulları tarafından onaylanmıştır.
- Şartnamede yer almayan hususlarda Seçici Kurul ile düzenleyici kurumların ortak kararı geçerlidir.
- Şartname üzerinde değişiklik yapma hakkı düzenleyici kurumlara aittir; her türlü değişiklik kamuoyuna duyurulur.
- Bu şartname 2026 ödül yılı için geçerlidir.

Pamukkale Filarmoni Derneği Epiktetos Şiir Kulübü | Denizli Mimarlar Odası

SON KATILIM TARİHİ

31 ARALIK 2026

BAŞVURU

| www.pamukkalefilarmoni.org

YIL KADİFE KUMAŞ

BÜŞRA KÜNTECİ GÜNAY

*O saat yazıldı mı haritası
Manevi oturtamadığı ruhsallık salıncağı
Kedisi ayrı kendi ayrı
Zihnine yağmur gibi oturan ıslak kelimeler
Hangi gezegen kayıplara gebe
O yıldız dimi kalmayan dostluklar
O yıldız dimi evin ters köşesi koltuksuz
O yıldız dimi şekerliğin tozuna özlem
O yıldız leblebi tozuna hayatını sunan sunular
Toz var toz var toz olacak olacaklar
Basit yorumları doğrulattıran evrenselliğim
Güneşe ateş püsküren yanlarım
Ejderha huyuma artist lavlarım
O çalışabilir bu çalışabilir kabullenmeyen olacaklar
Ben ayrı kedim ayrı
Soba yansa kıvrılacak özlemlerim
Portakal kabuğuna dikilsin adım
Çözülsem bulmacaya kanca gözlerim
Teleskopuma gökyüzünü sunsa
Defne yaksa içine tütse buralar
Arınsak ma aile
Kedim yıldız ben ay kalırsak sağ
Haritaya bak o yıldız dimi olanlar
Kedisi berisi sevgisi
O yıldız dimi kadifeden meselesi*

BİR DİLEĞİM YOK HAYATTAN

HIZIR İRFAN ÖNDER

Depresyona girmiş yalnızlığımı
Sokağa mı çıkarsam?..
Hiç gün görmemiş ki garibim
Başucunda ölüm nöbette!..

Hedef tahtasına koydum kalbimi
Tam on ikide/n vursunlar diye!..
Yere atılmış sigara izmaritiyim
Bir dileğim yok hayattan!..

KORKU

EMRE GÜRKAN KANMAZ

Gayet anlaşıyoruz
Bir ağacın köklerini
Koynuna sokan toprak gibi

Gayet düzgünüz
Bir askerin tabur yürüyüşündeki
Saygılı ayakları gibi

Gayet iyiyiz
İnsanları kırmaz gibi değil
Bu tamamen başka iyilik

Güzeliz dememize gerek yok

Kan kırmızısı bir korku duyarız bazen
Kokusunu ciğerlerimiz bilir
Yine de güler geçeriz

ŞAIR KONUŞMALARI

MUSTAFA OĞUZ

Şair şöyle dedi

Acılarım kendini bende çarpıyor
Benden sana benden ona, benden size geçiyor
Seste yer buluyor kendine
İnsanın ara sözlerinde yaşıyor
Uyanık olmasa da şair
Şiir kendini yazdırıyor

Şair şöyle yeniledi sözlerini

Ey duyulacak olanı duymayan
Ey duyulmayacak olanı durmadan çoğaltan
Yanlış bir sesle kendini var eden
Bilirsin
Yalanın suyu da çekilir hayattan
Kuruyan sen olursun kimse anlamadan

Tilkiler şiire ortadan girer
Sonunda kalmaz izleri
Toz duman olur aradan
İnsanlar tilkilerden aptal ve şaşkın
Sözü süründürür göbeğinde hayatın

Şair uyanmadan konuştu son bir defa

Gözünün içine bakıp
Susmak da bir şeydir mutlak
Onun ötesinde
Merteğe mertek diyebilmektir hak

Kıçında bir donla kalmışsa halk
Kral da kalmıştır çoktan çıplak

Değişik

NURSEL GÜLER

Bilirim bilginin cümlesini
Ve sözünü
Orada bulunur, bilirim
Söyleyemem ki
Cümle ve sözün ne olduğunu
Dolanır, dolanır bir gerçek
Cümle cümle
Ve sözüyle
Orada bulunur, onu duyarım
Ama ne kalır, derim, sözden geriye
Düne, bugüne ve yarına
Kim bilir!

HAYDİ, GEL, KAVUŞALIM

İHSAN FATİH POLAT /(OZÂN EBEDÎ)

Sevdiğim yan göz ile
Bir bakış atmaz mısın?
Gayet masum naz ile
Yanıma yatmaz mısın?

Haydi, gel, kavuşalım
Sevdaya karışalım
Kıskansın bizi eller
Sarılıp sarışalım

Kaş yaparım görmezsin
Göz yaparım görmezsin
Ne bu telaşlı hâller?
Hep kaçarsın, durmazsın

Yalanım yok, çok hoşsun
Gülüver gönlüm coşsun
Aşka bulanıp göller
Derya, denizden taşsın

Ya benim olur ya da
Sevgili olur yada
El açtığım duâlar
Yetişmez mi imdâda

Sanma baş egeceğim
Zamanı; dögeceğim
Sonum olsa da allar
Yeniden doğacağım

Gönlüm yanık hicrânda
Bir yudum su yok ânda
Yine hüsrâna dalar!
EBEDÎ bu cihânda

(24.08.2013)

CAZKEDİSİ

ŞİİRLİ KÜLTÜR DERGİSİ

Temmuz Ağustos Eylül 2026

cazkedisi.com

twitter.com/CazKedisi1

facebook.com/groups/cazkedisisiirdergisi

instagram.com/cazkedisidergi/

spotify.com/caz kedisi şiirli kültür dergisi

YAYIN YÖNETMENİ: HALİM YAZICI

YAYIN KURULU: HALİM YAZICI, SARP KESKİNER, SENCER BAŞAT,
ÖZGE Ç. DENİZCİ

TASARIM, REDAKSİYON: M. ÖZGÜR MUTLU

YAZIŞMA ADRESİ: CAZKEDİSİDERGİSİ@GMAIL.COM